ЧАМУ ТАЎСЦЕЮЦЬ ДЗЕЦІ 8

АФІЦЭР ЖАНОЧАГА РОДУ 13

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

7 САКАВІКА 2024 г. ЧАЦВЕР № 48 (30182)

КАРАТКА

- **Усебеларуская акцыя «Мы — грамадзяне Беларусі!» стартуе 11 сакавіка.**
- Беларускія палярнікі павіншавалі жанчын з 8 Сакавіка.
- **Больш за 2 тысячы работ даслалі на конкурс малюнка «Выбары вачыма дзяцей».**
- У Беларусі актывізаваліся кляшчы.
- **ММЗ пачне сёлета зборку матацыклетных рухавікоў на плошчах «МотаВелаЗавода».**
- Мінкультуры аб'явіла конкурс на найлепшае афармленне інтэр'ераў установ дадатковай адукацыі.
- **У Мінску запрацавалі 185 адкрытых пляцовак па продажы вясновых кветак. У параўнанні з мінулым годам колькасць гандлёвых пунктаў зменшылася — тады ў спісе значылася каля 200 адрасоў.**

ЦЫТАТА ДНЯ

Раман Галоўчанка, прэм'ер-міністр:

«Нам удалося адаптаваць эканоміку да дзейнасці ва ўмовах незаконных і жорсткіх абмежаванняў, перафарматаваць работу на экспартным кірунку. Па выніках 2023 года аб'ёмы паставак у дружалюбныя краіны перавысілі страты экспарту на заходніх, украінскім і іншых рынках на $1,8 млрд. Гэты год будзе не менш напружаным, бо нам трэба не проста захаваць бягучы ўзровень, а выканаць пастаўленую Прэзідэнтам задачу — дадаць па экспарце тавараў і паслуг 7,6 %. Задача вельмі напружаная».

ВІНШУЕМ, ЛЮБІМЫЯ!

Дарагія суайчыннікі!

З асаблівай цеплынёй шчыра віншую вас з Днём жанчын — пяшчотным вясновым святам.

Жаночая душа — гэта дзіўны свет любові, у якім прыродныя прыгажосць і абаянне спалучаюцца са стваральнай энергіяй мацярынскіх пачуццяў, трапяткім клопатам і працавітасцю.

Не шкадуючы часу і сіл, вы прысвячаеце сябе блізкім і абранай справе, напаўняеце жыццё яркімі эмоцыямі, светлымі надзеямі, утульнасцю і гармоніяй.

Побач з вамі мы, мужчыны, адчуваем упэўненасць у сваіх сілах, адказнасць за мірную будучыню дзяцей і лёс роднай Беларусі.

Нашы дарагія і любімыя, прыміце словы глыбокай удзячнасці за адданасць краіне і ўклад ва ўмацаванне адзінства і стабільнасці ў грамадстве.

Жадаю ўсім моцнага здароўя, дабрабыту і поспехаў у справах. Няхай прыемная атмасфера свята падорыць выдатны настрой і здзяйсненне запаветных жаданняў. Будзьце шчаслівыя!

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

Фота Віктара ІВАНЫКАВА.

Дзяніс ЮДЗІЦКІ пятнаццаць гадоў працуе вадзіцелем электрапагрузчыка ў цяплічным камбінаце «Багатырова» агракамбіната «Ждановічы», дзе і вырошчваюць усю гэтую прыгажосць. Ружы ад яго — не толькі жонцы Таццяне і дочкам Аліне і Марыі, але і ўсім нашым чытачкам!

Спажывец

Букет на Восьмага сакавіка

Колькі давядзецца выдаткаваць «на рамантыку»?

Букет на Восьмага сакавіка — даніна традыцыі. І ўсё ж любой жанчыне, нават калі да кветак яна абыякавая (а такіх, насуперак стэрэатыпам, таксама дастаткова), неяк крыўдна было б застацца без букета ў сваё «законнае» свята.

І без падарунка, зразумела. Кветкі сёння задавальненне не таннае і па кошце цалкам цягнуць на самастойны падарунак. Але традыцыя патрабуе, каб букет быў дадаткам да асноўнага «сюрпрызу». І з ёй не паспрачаешся, на тое яна і традыцыя. Такім чынам, высвятляем цэны на кветкі (улічваючы, што непасрэдна да 8 Сакавіка яны змяняюцца).

Анлайн і афлайн

— Паднімуцца цэны абавязкова! — кажа прадавец Ксенія, якая гандлюе кветкамі ў кіёску, размешчаным у пераходзе адной са сталічных станцый метро.

Яна расказвае, што «на кветках» працуе ўжо восем гадоў і рост цэн да 14 лютага і 8 Сакавіка — таксама свайго роду традыцыя.

— Гэта залежыць не ад нас, кветкі перад святамі становяцца даражэй у закупцы ў аптавікоў, — тлумачыць суразмоўніца. — Таму што на святы, у першую чаргу на 8 Сакавіка, попыт на іх заўсёды высокі.

СТАР. 4

ЗВЯЗДА Да чытача з любоўю!

Падпішыся на «Звязду» – і выйграй карысны прыз!

Ідзе падпіска на II квартал 2024 года

ВЯСНА І ЛЕТА — З ЛЮБІМАЙ ГАЗЕТАЙ!

ISSN 1990 — 763X

На кантролі

ПАВЕЛІЧЭННЕ ВЫПУСКУ ПРАДУКЦЫІ І ЎЗРОЎНЮ ЛАКАЛІЗАЦЫІ, ЗАДЗЕЙНІЧАННЕ ЎСЁЙ ПЛОШЧЫ

Наталля КАЧАНАВА наведала вытворчую пляцоўку на Партызанскім праспекце ў сталіцы і правяла нараду па эфектыўным выкарыстанні тэрыторыі былога «МотаВелаЗавода»

Наведваючы вытворчую пляцоўку 5 сакавіка 2021 года, Прэзідэнт арыентаваў падысці да гэтай тэрыторыі па-гаспадарску. У сувязі з гэтым былі дадзены даручэнні стварыць на незадзейнічаных плошчах высокатэхналагічныя вытворчасці. Пытанне рэалізацыі інвестыцыйных праектаў на тэрыторыі былога «МотаВелаЗавода» знаходзіцца на кантролі Савета Рэспублікі.

Спікер верхняй палаты парламента, упаўнаважаны прадстаўнік кіраўніка дзяржавы ў г. Мінску неаднойчы наведвала вытворчую пляцоўку, рэгулярна цікавілася ў адказных асоб, на якім этапе знаходзіцца забудова тэрыторыі. Гэтым разам Наталля Качанава асабіста азнаёмілася з ходам работ у карпусах, пракантралявала, наколькі эфектыўна выкарыстоўваюцца вытворчыя плошчы.

Дырэктар ТАА «МотаВелаЗавод» Сяргей МАНЬКО далажыў Старшыні Савета Рэспублікі аб ходзе рэалізацыі інвестыцыйнага праекта на тэрыторыі «МотаВелаЗавода» і лакалізацыі камплектуючых для мота- і велатэхнікі. Пры гэтым асноўны акцэнт у дакладзе быў зроблены на галоўнае патрабаванне кіраўніка дзяржавы наконт гэтага прадпрыемства, якое заключалася ў неабходнасці захаваць не толькі вытворчасць, але і кампетэнцыі.

У размове з журналістамі дырэктар «МотаВелаЗавода» расказаў, што ў цяперашні момант на тэрыторыі завода ажыццяўляецца рэканструкцыя памяшканняў. «Адначасова праводзіцца мадэрнізацыя «МотаВелаЗавода», закуплена новае абсталяванне, якое зманціравана і праходзіць пусканаладачныя работы, — дадаў ён. — У працэсе пусканаладачных работ ужо атрыманы новыя веласіпедныя мадэлі. Дзякуючы інавацыйным рашэнням канструктарскага аддзела за 2023 год былі атрыманы два электрасамакаты. Яны ўжо выпушчаны, сертыфікаваны. За бягучы перыяд 2024 года спраектаваны дзве мадэлі электравеласіпедаў. На цяперашні момант яны праходзяць сертыфікацыйныя мерапрыемствы».

Сяргей Манько адзначыў, што выконваецца і даручэнне Прэзідэнта па вытворчасці беларускіх камплектуючых. «Да 2029 года ўзровень лакалізацыі вытворчасці складзе не менш як 50 %, — заўважыў ён. — Лакалізацыя камплектуючых дазволіць заводу стаць больш незалежным».

Наталля Качанава азнаёмілася з выставай мота- і велатэхнікі, імпартазамяшчальнай прадукцыі і камплектуючых для яе вытворчасці. Пачаўшы нараду, Старшыня Савета Рэспублікі агучыла яе ключавую мэту — кантроль выканання даручэнняў кіраўніка дзяржавы, якія былі дадзены пры наведванні гэтага прадпрыемства.

«Першае — неабходна павялічыць выпуск прадукцыі і ўзровень лакалізацыі, бо тады гэта была практычна зборка, — звярнула ўвагу спікер. — Сёння мы бачым, што ўжо самі пачалі выпускаць частку камплектуючых для матацыклаў і веласіпедаў. Таму я папрасіла б далажыць аб узроўні лакалізацыі, каб мы зафіксавалі, што зроблена на сёння. Другое пытанне немалаважнае — адкрыццё вытворчасцяў і задзейнічанне ўсёй тэрыторыі. Мы ўбачылі, што даволі шмат зроблена, але разам з тым ёсць адставанне ад тых тэрмінаў, якія былі вызначаны раней».

Старшыня Мінскага гарвыканкама Уладзімір КУХАРАЎ далажыў аб рэалізацыі інвестыцыйнага праекта «Рэканструкцыя тэрыторыі па праспекце Партызанскім, 8 у г. Мінску». Ён расказаў, што ўсе карпусы, якія будуць функцыянаваць, ужо ўзведзены. У бягучы момант работы вядуцца на 20 з 28 корпусоў. Як і планавалася, у іх размесцяцца высокатэхналагічныя вытворчасці. «Да канца 2025 года ўсе работы будуць завершаны, на два гады раней, чым ставіў задачу Прэзідэнт», — адзначыў старшыня Мінгарвыканкама.

Генеральны дырэктар ААТ «Кіруючая кампанія холдынга «Мінскі маторны завод» Аляксандр БАТВІННІК нагадаў, што кіраўніком дзяржавы пастаўлена важная задача ў частцы больш глыбокай лакалізацыі вытворчасці матацыклаў у Рэспубліцы Беларусь. «Адным з элементаў матацыкла з'яўляецца рухавік унутранага згарання — фактычна гэта сілавая ўстаноўка, якая складаецца са стандартнага бензінавага рухавіка і каробкі перадач, — паведаміў ён. — У рамках сумеснага плана мерапрыемстваў мы плануем паэтапную лакалізацыю вытворчасці матацыклетнага рухавіка ў Рэспубліцы Беларусь».

Плануецца, што зборку пачнуць ажыццяўляць сёлета. Па словах гендырэктара, у рамках гэтай вытворчасці будзе закрыта ўся патрэба «МотаВелаЗавода» ў матацыклетных рухавіках.

Вераніка КАНЮТА.
Фота БелТА.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Авіякампанія Lufthansa адменіць каля тысячы рэйсаў

Каля тысячы рэйсаў будуць адменены 7 і 8 сакавіка з-за папераджальнай двухдзённай забастоўкі супрацоўнікаў наземных службаў найбуйнейшай германскай авіякампаніі Lufthansa. Аб гэтым паведаміла ТАСС са спасылкай на тэлеканал NTV. Адзначаецца, што авіякампанія плануе адмяніць 80—90 працэнтаў сваіх рэйсаў. Планы прыкладна 100 тысяч пасажыраў будуць парушаны. Да забастоўкі заклікаў прафсаюз сферы паслуг Verdi. Падставай для закліку да стачкі сталі калектыўныя перагаворы ў дачыненні да прыкладна 25 тысяч наземных супрацоўнікаў Lufthansa, Lufthansa Technik і Lufthansa Cargo. Verdi патрабуе павышэння зарплаты наземнаму персаналу на 12,5 працэнта. Паводле даных прафсаюза, на папярэдняй сустрэчы працадаўцамі была вылучана неадэкватная прапанова. Наступны раўнд перагавораў адбудзецца 13 і 14 сакавіка.

Паліцыя Ганконга затрымала групоўку за транспарціроўку какаіну на $12,8 млн

Наркотыкі былі знойдзены ў патаемным адсеку транспартнага кантэйнера і ў двух аўтамабілях. Аб гэтым паведаміла выданне South China Morning Post. Агент бюро па барацьбе з наркотыкамі заявіў, што выяўленне партыі наркатычных рэчываў вагой 95 кілаграмаў стала вынікам планамернай работы ведамства, у выніку якой быў праведзены арышт членаў злачыннага сіндыката. Прадстаўнік бюро, расказваючы дэталі захопу, удакладніў, што ў двух кінутых аўтамабілях было знойдзена 20 кг падазронага рэчыва. Падчас спецаперацыі паліцэйскія арыштавалі дзьвюх мужчын ва ўзросце 23 і 24 гадоў. Высветлілася, што два транспартныя сродкі выкарыстоўваліся ў якасці мабільных складскіх памяшканняў наркагандляроў. Далейшыя расследаванні прывялі да таго, што паліцэйскія выявілі яшчэ 75 кг таго ж рэчыва ў кантэйнеры, які выкарыстоўваўся ў якасці офіса ў раёне Лунг Юк Таў у Фанлінгу. Ахоўнікі правапарадку арыштавалі яшчэ некалькіх чалавек па падазрэнні ў кантрабандзе.

У джунглях Папуа — Новай Гвінеі знайшлі самалёт, зніклы 80 гадоў таму

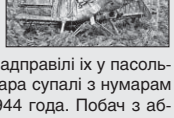

Самалёт марской пяхоты ЗША часоў Другой сусветнай вайны быў знойдзены праз 80 гадоў пасля знікнення ў джунглях Папуа — Новай Гвінеі, паведаміла Daily Mail. Абломкі самалёта Douglas SBD Dauntless знайшлі мясцовыя жыхары. Яны зрабілі яго здымкі і адправілі іх у пасольства ЗША. Фатаграфіі серыйнага нумара супалі з нумарам самалёта, які разбіўся 14 студзеня 1944 года. Побач з абломкамі былі знойдзены чалавечыя астанкі. Каб вызначыць, каму яны належаць, Міністэрства абароны ЗША накіравала на месца следчых. Мясцовыя жыхары мэтанакіравана шукалі ў джунглях самалёт. Яны чулі аб крушэнні ад старэйшага пакалення і вырашылі адправіцца на пошукі. Група ведала, што авіякатастрофа адбылася ў горнай частцы джунгляў. Каманда вяла пошук на працягу двух месяцаў, перш чым выявіла зніклы самалёт.

Па сутнасці

ВЫБАРЫ НАРОДНАГА АДЗІНСТВА

Зусім хутка гэта стане гісторыяй, што напісана не пад чужую дыктоўку, не за заморскія грошы, а нашым народам. Менавіта гэты адзіны дзень галасавання стаў самым народным, самым нашым. Чаму так? Давайце разбірацца.

Выбары паказалі, што наша Радзіма прыйшла ў прытомнасць ад заморскага віруса «каляровых рэвалюцый» і імпартных ідэй самазнішчэння сваёй дзяржаўнасці, у выніку — саміх сябе. А ўвага да нашых выбараў была пільнай. Ворагі паціралі рукі, разведкі суседніх недружалюбных краін ладзілі правакацыі, палітычныя лузеры зрабілі ўсё, каб справакаваць грамадскую незадаволенасць. Але гэта прайшло міма нас. Так, мы чыталі і глядзелі. Хтосьці палохаўся ад такой інфармацыі, хтосьці не хацеў верыць, нават жартаваў. Лёгка іранізаваць з тэракту, які не адбыўся, бо тыя, каму належыць гэта рабіць, яго прадухілілі. Мы шмат чаго не ведаем. Да многага ставімся як да належнага. Гэта і ёсць славутая характэрная беларуская стабільнасць. Можна не згаджацца і спрачацца. Але менавіта за яе беларусы і прагаласавалі. Дзеля гэтага прыйшлі на выбары. А ўжо потым выбіралі персоны і партыі.

Беларусы ўсё ўбачылі, усё зразумелі. Большасць беларусаў! Адзіны дзень галасавання не толькі дазволіў сэканоміць значныя матэрыяльныя рэсурсы. Выканана галоўная місія — на справе прадэманстраваць адзінства народа. Гэта вымяраецца не толькі ў лічбах і працэнтах тых, хто прагаласаваў, — атмасфера 25 лютага перадала адзіны дух. Нас можна павіншаваць усіх: з паспяховым і элегантным правядзеннем выбараў, з кансалідацыяй нацыі. Адзіны дзень галасавання стаў днём яднання краіны і нашага грамадства. На ўчасткі прыйшлі або паклікалі да сябе дамоў прадстаўнікоў выбарчых камісій усе, хто неабыякавы да развіцця краіны. Што гэта, калі не грамадзянская супольнасць?

Па-першае, беларусы асвоілі азы медыйнай гігіены. Гэта першасная прафілактыка ад вірусаў «каляровых рэвалюцый». Па-другое, мы ж грамадства добрага сэрца і высокага інтэлекту. Разабраліся. За чатыры гады пара ўжо. «Неверагоднасць» вычарпала сябе. А свята засталося. У нас выбары не «майданутыя», а з песнямі і танцамі. Ды яшчэ і далікатэсамі. А тым, у каго гэта выклікае ўсмешку, скажу прама: лепш прысмакі ад спажыўкааперацыі і фермераў, чым «печыва» Дзярждэпа. Часам не варта і каштаваць, каб зразумець — атрута.

Беларусы выбралі менавіта нашу Беларусь. Беларусь, якую ў 2020 годзе відавочна імкнуліся разбурыць, а датуль намагаліся знішчыць праз фонды, культуру, сэнсы. Не выйшла. Менавіта таму «з'ехала» пэўная частка грамадства. Справа не ў таталітарызме. Справа ў нязручнасці... Справа ў тым, што чорт заўжды бяжыць ад ладану. Вось галоўная прычына «неверагоднай эміграцыі». Краіна не тая: сацыяльна арыентаваная, а не рыначная, традыцыйная, а не модна-гендарная, з класічным грамадствам, а не «лібераламі-касмапалітамі». Абсалютная большасць беларусаў паказала: мы выбіраем менавіта нашу краіну, такую, якая яна цяпер.

Роля парламентарызму ўзмацняецца: у Авальнай зале павінны выпрацоўвацца сэнсы і трэнды, закладваць іх у заканадаўчы базіс. Палітра народаўладдзя становіцца шырэйшай і ярчэйшай. З'явіўся канстытуцыйны орган — Усебеларускі народны сход — цяпер, напэўна, самая папулярная абрэвіятура ў беларускім грамадстве. УНС — гэта грамадска-палітычная страхоўка.

Прэзідэнт нацэльвае пастаянна: дакладна бачыць рэальную сітуацыю, адчуваць запыты грамадства. Задача мясцовых выбраннікаў — чуць людзей, каб не было ашалелай вуліцы. Цяпер нам трэба не падвесці Прэзідэнта. Іспыт адзіным днём галасавання вытрымалі. Усе разам: дзяржаўныя інстытуты і грамадства. Менавіта цяпер як ніколі вельмі важны адзіны дух для дзяржавы і дакладная вертыкаль улады. Што і паказалі мінулыя выбары. Беларускае грамадства хвалюе захаванне нашай мадэлі развіцця і далейшая палітычная сітуацыя ў краіне. Мы прагаласавалі за дзейны курс дзяржавы. За яго выразную персаніфікацыю. Калі хочаце — за кожнага асобнага дэпутата, але ўсе разам — за Першага. А ён падводзіць не ўмее. Не для таго будаваў краіну, каб яна разбурылася на яго вачах. Таму служэнне працягваецца.

Яўген ПУСТАВОЙ.

У ДОБРЫ ЗОРНЫ ШЛЯХ!

Беларускіх касманаўтаў праводзілі на Байканур

У Цэнтры падрыхтоўкі касманаўтаў у падмаскоўным Зорным гарадку ўчора было людна. Тут сабраліся моладзь, старэйшыя людзі і нават дзеці. Нагода самая што ні на ёсць урачыстая: на касмадром Байканур праводзілі асноўны і дубліруючы экіпажы 21-й экспедыцыі наведвання Міжнароднай касмічнай станцыі. Сярод іх — і нашы суайчыннікі Марына Васілеўская і Анастасія Лянкова, да якіх таксама прыехалі самыя блізкія і родныя людзі. Слёз развітання не было. Толькі радасць і гордасць за дзяўчат, якім выпаў гонар прадстаўляць нашу краіну ў бязмежнай касмічнай прасторы. Да якога, дарэчы кажучы, першаму касманаўту ў гісторыі суверэннай Беларусі застаўся літаральна адзін крок — двухтыднёвая перадстартавая падрыхтоўка. Карэспандэнты БелТА сталі сведкамі гэтага кранальнага моманту і гатовы расказаць, што адчувалі сваякі беларусак, праводзячы дачок на Байканур.

«Гатовы да палёту і выканаем усё на 100 %, нават лепш»

Зразумела, перш чым адправіць экіпажы на касмадром, ім далі магчымасць правесці час з сем'ямі. У Цэнтры падрыхтоўкі касманаўтаў для іх прыгатавалі ўрачысты сняданак, падчас якога ў членаў экіпажаў была магчымасць пагутарыць з самымі блізкімі людзьмі, паслухаць іх словы на дарогу і падбадзёрванне.

«Кіраўніцтва пажадала нам штатнай работы. Было прыемна, што вельмі шмат людзей сабраліся на ўрачысты сняданак перад адпраўленнем на Байканур. Мы выказалі ўсім словы падзякі за праведзеную падрыхтоўку і такія душэўныя праводзіны», — расказаў **журналістам камандзір асноўнага экіпажа, касманаўт «Раскосмасу» Алег НАВІЦКІ.**

«Кіраўніцтва Цэнтра падрыхтоўкі касманаўтаў пажадала нам удачы, поспеху, каб асноўны экіпаж вылецеў па плане. У сваю чаргу, мы гатовы да палёту і выканаем усё на 100 працэнтаў, нават лепш. З такім экіпажам — толькі ў космас», — падтрымала камандзіра Марына Васілеўская.

Алег Навіцкі таксама адзначыў, што ў кампаніі Марыны Васілеўскай і астранаўта НАСА адчувае сябе ўпэўнена. «Экіпаж вельмі надзейны і вельмі прыгожы», — дадаў ён. Напярэдадні Міжнароднага жаночага дня Алег Навіцкі пажадаў цудоўнай палове чалавецтва такога ж настрою, як і ў дзяўчат экіпажа ЭП-21.

Астранаўт НАСА Трэйсі Дайсан пры гэтым адзначыла, што вельмі ганарыцца тым, што прайшла падрыхтоўку ў ЦПК імя Ю. А. Гагарына і стала часткай экіпажа. «Тут арганізавана цудоўная падрыхтоўка касманаўтаў і астранаўтаў. Я рада, што прадстаўляю НАСА ў гэтай місіі», — сказала астранаўт.

«Была мара — узляцець вышэй за неба»

У журналістаў была магчымасць паразмаўляць з роднымі і блізкімі Марыны Васілеўскай і Анастасіі Лянковай. Бацька Марыны Віталь Васілеўскі распавёў, што дачка яшчэ падчас работы бортправадніцай марыла пераадолець вышыню 10 тысяч метраў.

Бацька Марыны Васілеўскай таксама расказаў, ці лёгка было адпусціць дачку ў космас: «Яна гэтага захацела, значыць, трэба адпусціць. У яе была мара — узляцець вышэй за неба яшчэ падчас работы бортправадніцай «Белавія». І вось яна дасягнула сваёй мэты». Па словах Віталя Васілеўскага, дачка да апошняга не казала яму аб тым, што плануе стаць удзельніцай касмічнага палёту. «Калі даведаліся, то хваляваліся, перажывалі. А зараз толькі радасць», — сказаў на заканчэнне бацька Марыны Васілеўскай.

Анастасія Лянкова ўваходзіць у склад дубліруючага экіпажа разам з камандзірам, касманаўтам «Раскосмасу» Іванам Вагнерам і астранаўтам НАСА Дональдам Петытам. Разам з тым Анастасія запэўніває: пры неабходнасці дубліруючы экіпаж гатовы падмяніць асноўны. Пра космас дзяўчына марыла зусім з дзяцінства і маленькімі, але ўпэўненымі крокамі рухалася да мары.

«Калі я даведалася, што дачка можа паляцець у космас, то адчула хваляванне. Але ўсяго, чаго дачка хацела дабіцца, яна дабівалася сама — так бы мовіць, маленькімі крокамі. І для маці гэта вялікае шчасце — бачыць, як дзіця набліжаецца да сваёй мэты. Мне гэта вельмі радасна. Яна з дзяцінства марыла аб космасе, купляла часопісы па гэтай тэме», — сказала маці Анастасіі Наталля Лянкова.

Яна дадала, што рэгулярна стэлефаноўвалася з дачкой, цікавілася, як праходзіць яе падрыхтоўка. «У якасці талісмана я перадала дачцэ цацку Нязнайку, якую яна ўзяла на Байканур», — адзначыла Наталля Лянкова.

На касмадроме экіпажы чакае перадстартавая двухтыднёвая падрыхтоўка. А далей — толькі космас: да без усялякіх перабольшанняў знакавага і гістарычнага моманту для нашай краіны засталося зусім няшмат.

Фота БелТА.

З нагоды

...З ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫЯЙ, ЗАНЯТАЯ Ў БЮДЖЭТНАЙ СФЕРЫ, МАЕ ДВАІХ ДЗЯЦЕЙ

У Мінпрацы расказалі пра тыповы партрэт беларускі

Сярэднестатыстычны партрэт беларускі — жанчына, якая мае вышэйшую адукацыю, працуе ў сферы аховы здароўя ці адукацыі, знаходзіцца ў шлюбе і мае дваіх дзяцей. Узрост нараджэння дзіцяці, дарэчы, сёння складае больш за 30 гадоў, першага дзіцяці — больш за 27 гадоў. Напярэдадні 8 Сакавіка спецыялісты расказалі пра беларускіх жанчын і дзяржаўную падтрымку, якая ім аказваецца.

Паводле інфармацыі **намесніка міністра працы і сацыяльнай абароны Валерыя КАВАЛЬКОВА,** сёння ў Беларусі жыве больш за пяць мільёнаў жанчын — яны складаюць большую частку насельніцтва. З жанчын працаздольнага ўзросту 85 % заняты ў эканоміцы. І працуюць у традыцыйна жаночых галінах: адукацыі і ахове здароўя.

— Эканамічны статус жанчын расце з году ў год. У нас 40 % жанчын маюць вышэйшую адукацыю, амаль 30 % — сярэднюю спецыяльную. І ўзровень адукаванасці жанчын вышэйшы, чым мужчын, — адзначыў Валерый Кавалькоў.

Жанчыны валодаюць не толькі прафесійнымі, але і дзелавымі якасцямі і шырока ўдзельнічаюць у прыняцці рашэнняў. У самым працаздольным ўзросце, ад 20 да 50 гадоў, палова кіраўнікоў — жанчыны. Больш за 30 % жанчын з'яўляюцца дэпутатамі і членамі Нацыянальнага сходу.

— Калі ў Еўропе кажуць, што трэба ўводзіць кватаванне, каб жанчына магла выходзіць на ўзровень прыняцця рашэнняў, для беларускіх жанчын гэта не характэрна. Наша жанчына хутка паляціць у космас. Гэта яшчэ раз пацвярджае іх шматграннасць, прадстаўленую ва ўсіх галінах, — падзяліўся Валерый Кавалькоў

Робіцца шмат для падтрымкі жанчын на рынку працы і ў прадпрымальніцкай ініцыятыве. Важна стварыць камфортныя ўмовы для прафесійнай дзейнасці і сям'і.

— Многае зроблена. Улічваючы асаблівую ролю жанчыны ў грамадстве, у заканадаўстве ёсць шэраг палажэнняў, якія ствараюць спрыяльныя ўмовы для работы і прафесійнай рэалізацыі. Гэта магчымасць працаваць няпоўны дзень ці па гнуткім графіку, створаны ўмовы для дыстанцыйнай працы — дома і ў офісе, гэта замацавана ў новым Працоўным кодэксе, цэлая глава рэгулюе дадзеныя віды работ, якія можна чаргаваць, — пералічыў намеснік міністра.

Асаблівая ўвага шматдзетным сем'ям, а таксама сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей-інвалідаў. У іх ёсць магчымасць узяць адзін вольны ад работы дзень у тыдзень, ён аплачваецца. Сёння з'явілася альтэрнатыва: адзін вольны дзень можна замяніць скарачэннем працоўнага дня на адну гадзіну, што таксама аплачваецца.

— Дзяржава ў поўнай меры выконвае свае абавязкі па падтрымцы сем'яў з дзецьмі. Гэта дапамога пры нараджэнні дзіцяці, яго выхаванні, трохгадовы водпуск, які атрымлівае жанчына, каб даглядаць дзіця. Выдаткоўваюцца значныя сродкі на падтрымку сем'яў з дзецьмі. На дапамогі ў 2024 годзе запланавана 3,4 мільярда рублёў, — дадаў Валерый Кавалькоў.

Міністэрства працы і сацыяльнай абароны праводзіць пастаянную работу па павышэнні прэстыжу бацькоўства. Уведзены спецыяльны водпуск для бацькі 14 каляндарных дзён, які можа быць прадстаўлены цягам шасці месяцаў пасля нараджэння дзіця, і гэта норма з'яўляецца абавязковай для наймальнікаў. Устаноўлены святочны дзень — Дзень бацькі, які падкрэслівае значнасць ролі мужчыны ў сям'і. Яшчэ адна нагода для мужчын ганарыцца званнем таты і працягваць свой род.

Жанчыны-маці, якія нарадзілі і выхавалі пяць і больш дзяцей, прадстаўляюцца да высокай дзяржаўнай узнагароды — ордэна Маці. Толькі летась ім было ўзнагароджана 669 жанчын. Не застаюцца без увагі жанчыны-маці, калі яны выходзяць на пенсію. Шматдзетныя маці маюць права на заслужаны водпуск на пяць гадоў раней, калі яны нарадзілі пяць і больш дзяцей. Калі ў жанчыны дзевяць дзяцей і яны дастойна выхаваны, жанчыне прызначаецца пенсія за асаблівыя заслугі перад Беларуссю.

— Мы пастаянна актуалізуем запатрабаванасць эфектыўных мер, прапрацоўваем іх, і, канешне, у ліку найбліжэйшых задач — узмацненне адраснасці дапамог, павышэнне эфектыўнасці выкарыстання бюджэтных сродкаў. Краіна ганарыцца нашымі жанчынамі, дзякуючы якім непарушнымі застаюцца такія каштоўнасці, як сям'я, дом, дзеці. Менавіта гэтыя каштоўнасці забяспечваюць сувязь пакаленняў і гарантуюць будучыню нашай дзяржавы, — рэзюмаваў Валерый Кавалькоў.

Алена КРАВЕЦ.

Букет на Восьмага сакавіка

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Прадаўцы спадзяюцца, што падаражэюць кветачкі не занадта моцна: і без гэтага яны дарагія, што істотна адбіваецца на пакупніцкай цікавасці. Суразмоўніца кажа, што на 8 Сакавіка рознічная нацэнка не павышаецца: зарабляюць прадаўцы толькі на павелічэнні продажаў.

— Пакуль на цэны можаце нават не глядзець, — раіць Марына, гаспадыня маленькай кветкавай крамы ў будынку аднаго з мінскіх гіпермаркетаў. — Сёння, напрыклад, вось такія ружы па сем рублёў, на 14 лютага былі па 12, а на 8 Сакавіка, спадзяемся, будуць па 13-14, не даражэй. Усё залежыць ад паставак, і калі ў аптавікоў кветкі даражэюць, утрымаць рознічныя кошты, на жаль, у краме магчымасці няма.

Яна зазначае: значна даражэюць менавіта імпартныя кветкі. На кветкі беларускай вытворчасці цэннік узнімаецца не моцна.

У цэлым традыцыйна імпартныя кветкі да жаночага дня кожны год узлятаюць у цане мінімум на 15-30 %, распавялі прадаўцы. Гэта нядзіўна: па статыстыцы (аказваецца, ёсць і такая статыстыка) попыт на «рамантыку» перад «сакральным» для кожнага мужчыны ў нашых шыротах днём павялічваецца ў 25-30 разоў. І, як вынік, калі букет руж «сярэдняй рукі» сёння каштуе 65 рублёў, то пачынаючы з сёмага сакавіка, і асабліва — 8-га з раніцы, рыхтуйцеся выкласці за яго рублёў 80, а тое і 90.

Дарэчы, анлайн ці афлайн вы будзеце набываць букет, не важна: даражэй у Міжнародны жаночы дзень, напярэдадні і адразу пасля яго, кветкі будуць і ў інтэрнэце. Асабліва калі вас цікавіць незвычайны, аўтарскі букет. Так што, мабыць, па кветкі для сваіх жанчын прасцей прыйсці сваімі нагамі.

Купляем беларускае

8 Сакавіка для прадаўцоў кветак — галоўнае свята і, мабыць, самы важны дзень у годзе. У суседняй Расіі падлічылі, што за першы тыдзень сакавіка прадаецца 15 % гадавога аб'ёму кветак. У Беларусі, напэўна, гэты працэнт не меншы (калі не большы). Калісьці, кажа Ксенія, за тыдзень-два ў пачатку вясны (14 лютага і 8 Сакавіка, а таксама яшчэ некалькі дзён да і пасля гэтых дат) можна было «нагандляваць» на машыну. Сёння

пакупнік ужо не той: часцяком выбар робіць на карысць бюджэтных варыянтаў.

— Гэта значыць, што мужчыны перасталі быць рамантыкамі?

— Я сказала б, наадварот. Кветкі цяпер дарагія, і калі ўжо іх дораць, то сапраўды ад усяго сэрца. Часта бывае, пытаюся, колькі вам штучак, а мужчына адказвае: трэба грошы палічыць, на колькі хопіць. Калі апошнія грошы мужчына вырашае аддаць на кветкі для каханай, мне здаецца, гэта і сапраўды рамантычна.

Заўважым, што калі ў мінулыя гады прадаўцы наракалі, што купляюць 8 Сакавіка часцей за ўсё цюльпаны, сімвал вясны — раней яны былі значна таннейшыя за ружы, — то цяпер разрыў цэн стаў нашмат меншым. Цюльпаны ўжо сёння па чатыры рублі за кветачку, а да 8 Сакавіка, сімвалам якога з'яўляюцца менавіта гэтыя кветкі, яны, відавочна, падаражэюць. Раней, калі памятаеце, сімвалам Міжнароднага жаночага дня былі мімозы, але сёння яны не такія папулярныя. У апошнія гады значны працэнт пакупнікоў робіць выбар на карысць руж, кажа Марына. Гэта зразумела: ружы — хоць і банальны, затое бяспройгрышны варыянт. У Беларусь ружы вязуць у асноўным з Кеніі, Калумбіі і Эквадора, імпартныя цюльпаны — часцей з Нідэрландаў. Адсюль і кошт. Вядома, напярэдадні вясновых свят у пераходах метро і на рынках выстройваюцца шэрагі прадаўцоў цюльпанаў «уласнай вытворчасці», але ж і для іх вырошчвання звычайна выкарыстоўваюцца імпартныя цыбуліны. Так што калі ў папярэднія гады цюльпаны каштавалі ў сярэднім у два разы танней за ружы (а бывала, што і ў тры), то ў гэтым годзе яны набліжаюцца па кошце да руж.

Іншая справа, што з ружамі таксама не ўсё так адназначна. Чым вышэй і буйней ружа, тым яна даражэйшая — у сярэднім па Мінску пакуль што 7, 8.50, 9.50 і 12 рублёў, але цэны ўжо падымаюцца: свята ўсё бліжэй. Прадаўцы распавядаюць: па традыцыі нашы мужчыны аддаюць перавагу высокім ружам на доўгіх ножках — часам выбіраюць нават адну дарагую ружу замест трох таннейшых і нізкэшых. Здавалася б, навошта плаціць за доўгае сцябло? Але такая ружа выглядае стройнай і шляхетнай, а на «мове кветак» адна падораная ружа — гэта пасланне: «Для мяне ты адзіная!» Так што не крыўдуйце на свайго мужчыну, калі ён паднёс вам усяго адну ружу: можа быць, справа не ў меркантыльнасці, а якраз у зашыфраваным рамантычным «меседжы».

Можна, вядома, абраць ружачкі таннейшыя: паменш, на невысокіх тонкіх ножках. Сёння вялікі выбар беларускіх руж — можна замовіць іх анлайн або з'ездзіць, напрыклад, на вакзал, дзе шмат павільёнаў, якія гандлююць ружамі вытворчасці «ДарАРС». Каштуе беларуская ружачка ў сярэднім 3 рублі 20 капеек (белая ці крэмавая), ці 3.60 (ярка-пунсовая). Але ў нашых шыротах «волатамі», як у Кеніі ці Калумбіі, ружы не растуць — і бутоны невялікія, і ножкі танюткія, і пах няяркі (паўднёвыя часам напаўняюць водарам усю кватэру). Такім чынам, тут таксама ёсць «падводныя камяні»: такую ружу адну не падорыш, занадта ўжо сіратліва будзе выглядаць падарунак. Яны добрыя ў вялікіх букетах: штук 10-15 або нават 25. Так што сэканоміць не атрымаецца. Іншая справа, што букеты з невялікіх ружачак атрымліваюцца мілымі, далікатнымі, «французскімі». І выдатна выглядаюць у руках дзяўчыны на фатаграфіях у сацсетках: не перацягваюць на сябе ўвагу, а толькі адцяняюць прыгажосць сваёй «гаспадыні».

У мэтах эканоміі

Як сэканоміць на кветках на 8 Сакавіка, што раяць самі прадаўцы? Ну, па-першае, купіць загадзя. «Свежыя кветкі» на практыцы — усяго толькі рэкламная хітрасць. Уявіце, колькі дабіраюцца да Мінска, Гродна ці Гомеля тыя ж ружы з Эквадора або Кеніі. І потым нярэдка яны яшчэ столькі ж часу знаходзяцца ў лядоўнях на аптовых складах. Так што калі вы набудзеце кветкі за 2-3 дні да запаветнага восьмага чысла, нічога з імі не здарыцца, вы істотна сэканоміце, ды і выбар будзе большы, а пакупнікоў менш. Але важна падумаць, дзе вы будзеце захоўваць свой «рамантычны запас». Тэмпература патрэбная ад двух да сямі-васьмі градусаў: так свой тавар захоўваюць прафесіяналы кветкавага бізнесу. У вас гэта можа быць, напрыклад, халадзільнік. Або гараж, склеп, лоджыя. Цюльпаны, аказваецца, прадаўцы кветак захоўваюць без вады, загорнутымі ў паперу — «абудзіць» іх трэба гадзіны за дзве да ўручэння, падрэзаўшы сцёблы і «напаіўшы» вадой. А вось ружы і хрызантэмы неабходна паставіць у ваду адразу і разам з вадой — у цёмнае прахалоднае месца, той самы склеп ці гараж.

Па-другое, аб'ядноўвайцеся. Аптовыя склады — найлепшае месца для пакупкі кветак на 8 Сакавіка, бо і рознічныя прадаўцы затарваюцца там. А чым большая партыя, тым ніжэйшая цана. Чаму б не аб'яднацца з калегамі, сусядзямі ці сябрамі — так дакладна атрымаецца сэканоміць. Тры кветачкі тут не купіш, а не менш 10-50 штук. Затое нацэнка мінімальная.

Яшчэ адзін варыянт — для творчых асоб: купіць шмат букецікаў на касе ў буйных гандлёвых сетках (дзякуючы вялікім аб'ёмам і прамым пастаўкам ад вытворцаў такія букецікі там традыцыйна таннейшыя) і, разгарнуўшы, самастойна скласці прыгожыя фларыстычныя кампазіцыі. Проста падарыць набыты на касе прадуктовай крамы букецік — так сабе варыянт: зусім не пра рамантыку і наўрад ці пра каханне. Хутчэй пра жаданне «адкупіцца» ад традыцыі, якая не здаецца такому дарыльшчыку «добрай».

Ну а каб «залатыя» па цяперашніх часах кветкі прастаялі даўжэй, выбіраем нераскрытыя цюльпаны (у ідэале — у фазе бутона, можна нават яшчэ зялёнага), а ружы — «у кашулі» (гэта ніжнія грубаватыя пялёсткі з зялёнымі прожылкамі. Калі іх абарвалі, верагодна, ружы нясвежыя). Ну а наконт парады «не брыце гатовыя букеты, у іх ідзе кветкавая «некандыцыя», усё не так, кажуць прадаўцы. Па іх сцвярджэнні, парада гэтая даўно састарэла. «Некаторыя думаюць, што ў букеты мы выкарыстоўваем нераскупленыя рэшткі». Такое здаралася гадоў восем-дзесяць таму. Сёння ў кветкавым бізнесе — велізарная канкурэнцыя, і ніхто не стане прадаваць фларыстычныя кампазіцыі, у якіх кветкі завянуць на наступны дзень, тлумачаць яны. Наадварот, букеты складаюцца так, каб іх не прыйшлося разбіраць праз некалькі дзён, выдаляючы звялыя бутоны.

Зрэшты, гатовыя букеты — гэта ўжо сапраўды не пра эканомію. А вось кветкі ў скрынках — якраз пра яе. Да таго ж гэта сучасна і экалагічна. У гэтым годзе ўжо ў канцы лютага выбар быў сапраўды шырокім: архідэі, гіяцынты, хрызантэмы, дробныя кустовыя ружы самых розных колераў і адценняў. Выглядае такі «букет» цалкам годна, а каштуе ў разы танней за кампазіцыі з кветак у зрэзцы. І пражыве значна больш доўгае жыццё. Кошт архідэі фаленопсіс у скрыні, напрыклад, у межах 27-30 рублёў, хрызантэмы — 22-24 рублі. У пошуках такога «кветкавага падарунка» можна наведаць, дарэчы, садовыя аддзелы будаўнічых гіпермаркетаў.

Яшчэ адзін варыянт — вырасціць кветкі з цыбуліны самастойна. Выганка — нескладаны комплекс мер для паскарэння працэсу вегетацыі, праверaны дзесяцігоддзямі спосаб прымусіць расліны квітнець у патрэбны вам перыяд. Прарабіць такі фокус можна толькі з цыбульнымі і дробнацыбульнымі раслінамі: гіяцынтамі, нарцысамі, цюльпанамі, мускарамі, крокусамі, пушкініямі. Але аб гэтым трэба было паклапаціцца загадзя.

А ці патрэбны кветкі?

І нарэшце, вы ўпэўненыя, што ваш «адрасат», то-бок тая жанчына, якой вы дорыце букет на 8 Сакавіка, сапраўды будзе яму рада? А што як ваша жанчына да кветак абыякавая? У гэтым выпадку букет на жаночы дзень... мабыць, усё ж патрэбны, але — сімвалічны. Многім паненкам, напрыклад, да душы «палявыя кветкі» (скажам, «псеўдапалявыя» рамонкавыя хрызантэмы: іх суквецці падобныя на рамонкі. Або гваздзічкі Шабо. Або ірысы). А вось аб падарунку (не толькі ў гэтым выпадку, але ў гэтым — асабліва!) варта патурбавацца. І няхай гэта будзе не кантрафактны парфум, набыты мімаходзь, па дарозе, і не рондалі-патэльні. Калі вы цвёрда вырашыце для сябе не скочвацца на «банальшчыну», то зразумееце: ёсць дзясяткі спосабаў парадаваць дарагіх вам жанчын. Трэба толькі захацець.

Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ.

«ПАКУЛЬ БУДУЕШ — ЖЫВЕШ»

Сёння найважнейшая задача — забеспячэнне належных умоў работы і побыту для тых, хто хоча жыць і працаваць на сваёй зямлі, перакананы дырэктар філіяла ААТ «Крыніца» «Вялікая Раёўка» Іван ДАМАШЭВІЧ. І адна з ключавых роляў тут належыць сферы будаўніцтва.

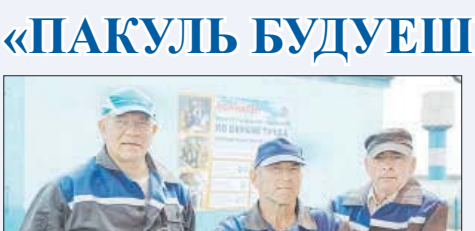

Сяргей ЦЕРАБУНЦАЎ, Сяргей ЛАЗЮК, Уладзімір АНТОНІК – вопытныя будаўнікі, дзякуючы працы якіх «Вялікая Раёўка» набывае сучаснае аблічча, а гаспадарка закладвае трывалы падмурак пад сваю будучыню.

— Шмат у чым прагрэс для любой гаспадаркі вызначае менавіта сфера будаўніцтва. Калі яно вядзецца — гаспадарка жыве. Перастанеш будавацца — прадпрыемства чакае ў лепшым выпадку стагнацыя, а то і рэгрэс, — кажа кіраўнік.

У «Вялікай Раёўцы» актыўна развіваюцца будаўніцтва і мадэрнізацыя як вытворчых, так і сацыяльных аб'ектаў. Абнаўленне закранула фермы, майстэрні, жылыя дамы. За апошнія гады філіял пабудаваў 11 новых сянажнасіласных траншэй, поўнасцю рэканструявана тэрыторыя мехдвара і адміністрацыйнага блока, праведзена мадэрнізацыя ўсіх выгульных двароў для жывёлы, асфальтаванне і добраўпарадкаванне тэрыторый малочнатаварных ферм. Адрамантаваны ўсе блокі малочнай вытворчасці, у тым ліку душавыя, кухні, памяшканні для адпачынку работнікаў. Уведзена ў эксплуатацыю пасля рэканструкцыі абноўленая ферма на 200 галоў, сёння надоі тут складаюць 25 л на карову і 100 % малака рэалізоўваецца гатункам «экстра». Важным праектам стала мадэрнізацыя будынка вытворчых майстэрань і бытавых памяшканняў на МТП філіяла.

У сацыяльнай сферы будаўніцтва накіравана ў першую чаргу на абнаўленне жылога фонду. Гаспадарка купляе пустыя дамы і рэканструюе іх. Такім чынам, за восем гадоў работнікам былі прапанаваны 15 камфартабельных жылых памяшканняў — з аціпленнем, электрычнасцю, сучасным рамонтам. Цяпер у планах — будаўніцтва жылля з нуля: неўзабаве тут будзе ўзведзена пяць новых катэджаў.

Яшчэ адзін кірунак будаўніцтва — узвядзенне і рэканструкцыя архітэктурных аб'ектаў, якія ствараюць непаўторнае аблічча гэтага кутка Беларусі. Менавіта з такой думкай тут узяліся за аднаўленне парку, закладзенага ў 1970-х. З'явіўся ў вёсцы і яшчэ адзін унікальны арт-аб'ект — месца памяці мірных ахвяр фашызму. А не так даўно ўрачыста з удзелам мітрапаліта адкрылі капліцу ў гонар Казанскага абраза Божай Маці. Закладзена ў Раёўцы нават уласная вінаградная плантацыя (2,5 га), а побач з ёй з'явілася невялікая аграсядзіба. У далейшым, па планах вяскоўцаў, яна прырасце вінакурняй, пякарняй і пчальнікам з лячэбнай тэрапіяй.

Усё гэта стала магчымым дзякуючы ўласнай будаўнічай брыгадзе філіяла. **Сяргей ЦЕРАБУНЦАЎ, Сяргей ЛАЗЮК, Уладзімір АНТОНІК** — вопытныя будаўнікі, вакол якіх сфарміраваўся касцяк брыгады.

— Мы трое з Пінска і Пінскага раёна, але адлеглась нас не спыняе, — распавядае Сяргей Церабунцаў. — Тут, у Вялікай Раёўцы, працаваць

Вядучы інжынер па працаёмкіх працэсах філіяла ААТ «Крыніца» «Вялікая Раёўка» Мікалай ЗАРЭМБОЎСКІ.

камфортна: ёсць добры, зладжаны калектыў, а кіраўнік умее чуць падначаленых і шанаваць прафесіяналізм.

Узначальвае будаўнічую «галіну» ў «Вялікай Раёўцы» **вядучы інжынер па працаёмкіх працэсах Мікалай ЗАРЭМБОЎСКІ.** Бацька пяцярых дзяцей, ён, як ніхто іншы, разумее важнасць будаваць для будучыні. Будаваць ужо сёння.

Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ.

УНП 601057158

Сямейная газета

Выпуск № 4 (229)

ПРА НАСЕННЕ ДЫ НАТХНЕННЕ

У апошні дзень лютага ў маршрутцы толькі і размоў было, што пра вясну. Хтосьці натхнёна распавядаў, што ўжо пасадзіў перцы на расаду ды радыс — у цяпліцу («на ўсялякі выпадак накрыла спанбондам, бо абяцаюць яшчэ невялікія замаразкі»), нехта запісаўся на аквааэробіку, актыўна рыхтуе цела да лета, нехта распачаў рамонт у доме, нехта закупіў «зімовы лес» для будучай лазні... «Жураўлі прыляцелі, і гусі, і шпакі, — з усмешкай паведамляе настаўніца пачатковых класаў, з якой ужо па традыцыі едзем побач першыя дзесяць хвілін. — Даўно не памятаю, каб так было ў лютым...» «А ў нас на клумбе ўжо пралескі распусціліся», — расказвае аднагрупнік па тэлефоне.

Пачынаючы з першага дня вясны ў транспарце і на вуліцах горада, па традыцыі, з'яўляецца ўсё больш і больш жанчын розных узростаў з кветкамі ў руках. Яны любуюцца імі, нюхаюць час ад часу і загадкава ўсміхаюцца. Дарэчы, з 1 да 10 сакавіка ў Цэнтральным батанічным садзе сталіцы праходзіць выстава кветак. У адным памяшканні спецыялісты сабралі чароўныя гіяцынты, далікатныя крокусы, сонечныя нарцысы і, вядома ж, цюльпаны. «Апошніх там больш як 70 сартоў, — дзеліцца пасля наведвання каляжанка. — Махровыя, падобныя да півоняў, папугайныя, якія нагадваюць апярэнне птушак... Але больш за ўсё мяне ўразілі ранняй вясной... галінкі бэзу. Гэты проста неверагодны калейдаскоп колераў і водараў быццам паскарае час. І чакаць кліматычную вясну становіцца крышачку лягчэй».

Асабіста мяне апошнім часам уразіў адзін здымак у інтэрнэце. На ім мужчына гадоў 50-ці стаіць ля серванта з кветкай у руках, а ўся падлога застаўлена скрынямі з рознакаляровымі цюльпанамі. І подпіс: «Беларус вырошчвае цюльпаны прама ў сваёй кватэры». Уражаў мужчына збірае ва ўласнай гасцёўні. І, відаць, ужо не ўпершыню. У доме, насупраць канапы, стаіць і спецыяльнае асвятленне, і гаршкі з апорамі.

Наогул, мужчыны, якія захапляюцца кветкамі, мяне вельмі натхняюць. Сярод маіх знаёмых такіх трое. Адзін з іх, Кірыл Кветка, задумаў чарговы праект. На працягу трох вясновых месяцаў ён запрашае ўсіх далучыцца да Кветкавага марафону, які хлопец запусціў разам з «Бібліятэкай раслін». Для гэтага патрэбна пры падтрымцы дасведчаных спецыялістаў высяваць насенне садовых раслін, на падаконніку вырошчваць расаду, потым перадаць яе ў брэсцкі Кветка-Парк, які Кірыл стварыў пры ўніверсітэце, дзе вучыцца. Там будзе зроблена шэсць клумб — па адной ад кожнай вобласці нашай краіны. Восенню ж на спецыяльным мерапрыемстве вызначаць найлепшую. «Калі вы хочаце вырошчваць расаду толькі для свайго ўчастка, таксама далучайцеся да марафону, будзе цікава», — запрашае Кірыл.

Пакуль пісала пра Кірыла, згадала пра яшчэ адзін душэўны праект, у якім сама летась прымала ўдзел. Траўніца Настуся перад пачаткам садова-агародных спраў разам з бабулямі Палесся збірае наборы для пасадкі маленькага агарода, дзе ёсць месца і для гародніны, і для лекавых раслін, і для кветак. І рассылае іх за сімвалічную плату ўсім ахвотным. Каштоўнасць такіх набораў у тым, што ў іх уваходзіць насенне, вырашчанае без выкарыстання пестыцыдаў, хімікатаў, ГМА, гібрыдызацыі. Дарэчы, Настуся стварыла ў Тэлеграме карысную суполку «Юныя Натуралісты» для садаводаў-пачаткоўцаў і агароднікаў. І з канца лютага натхняе народ на агародныя подзвігі. На днях падзялілася дакументальным фільмам пра дзвюх сяцёр Олю і Таню, якія стварылі сваю Кветкавую ферму. У планах дзяўчат (адна з іх, дарэчы, раней працавала праграмістам, другая — архітэктарам) не толькі пашыраць пасяўныя плошчы пад кветкі на продаж, але і засеяць вялікае поле цюльпанамі, каб усе ахвотныя вясной маглі прыехаць, натхніцца, пафатаграфавацца. Прыемна было слухаць іх маці, якая спачатку не вельмі разумела новае захапленне дачок, не надта верыла ў яго поспех. А цяпер сама з задавальненнем дапамагае ім і атрымлівае асалоду. Жанчына прызналася, што кветкавая ферма вельмі зблізіла іх сям'ю.

Восенню я набывала цыбуліны цюльпанаў колеру слановай косці на рынку ў мужчыны- кветкалюба. Менавіта ён распавёў мне пра цікавую звычку славутага Гётэ. Той набіваў кішэні... насеннем кветак. І куды б ні ішоў, паціху іх раскідваў уздоўж дарог. Калі Гётэ памёр, засталося шмат месцаў у Германіі, якія былі спрэс засеяны кветкамі. «Калі расказваю гэтую гісторыю сваім пакупніцам, многія натхняюцца, кажуць, што яны таксама не супраць так упрыгожваць планету. «Але ж дзе ўзяць столькі насення, яно ж такое дарагое?..» А не абавязкова яго набываць. Можна збіраць самім у сезон. Напрыклад, бачыце — касмея квітнее, вазьміце насенную скрыначку і рассейце...»

Як бачыце, не толькі птушкі сеюць насенне... Пасеяць яго, як і натхненне, у сэрцах іншых людзей па сілах кожнаму з нас.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

Тыя, хто побач

Заслужаная артыстка БССР Тамара РАЕЎСКАЯ:

«НЕ ЎМЕЮ СПЯВАЦЬ НАПАЎГОЛАСУ І ЖЫЦЬ НАПАЎСІЛЫ»

ЧЫСТЫ, моцны і далікатны, як званочак, голас заслужанай артысткі БССР Тамары Раеўскай незабыўны. На жаль, песні ў яе выкананні ўжо амаль не гучаць па радыё — сёння ў трэндзе іншы фармат, але тыя, хто чуў іх раней, памятаюць і любяць спявачку, знаходзяць у сеціве. Для многіх Тамара Рыгораўна — сімвал жаноцкасці і элегантнасці.

Яна нарадзілася ў Асіповічах, потым сям'я пераехала ў Мінск. Пасля заканчэння школы Тамара паступіла ў Маладзечанскае музычнае вучылішча на дырыжорска-харавое аддзяленне. Аднак вучобу прыйшлося прыпыніць: Тамара захварэла на туберкулёз і, каб сумяшчаць лячэнне і працу, уладкавалася ў рэгістратуру 3-й клінічнай бальніцы Мінска. Тады яна сур'ёзна думала звязаць свой лёс з медыцынай. Але ўмяшаўся яго вялікасць выпадак. Тамары паведамілі, што на рэспубліканскім радыё аб'явілі конкурс салістаў. Яна рызыкнула паспрабаваць. І яе прынялі на работу! Так вырашылася пытанне, кім быць: спявачкай ці медыкам. Цяпер ужо работа на Беларускім радыё сумяшчалася з вучобай у Мінскім музычным вучылішчы.

— Мне падабалася спяваць, у мяне ўся сям'я музычная: хто на скрыпцы, хто на баяне іграў. Але і медыцына была цікавая. Можна сказаць, што маю мару пра медыцыну ўвасобіла ўнучка, якая пайшла па прафесійных слядах дзеда і бацькі.

— А як вы пазнаёміліся са сваім мужам?

— Я тады працавала ў бальніцы, убачыла доктара Аляксандра Губко — і ўсё... страціла спакой. Шлях да сямейнага жыцця заняў шэсць гадоў. За гэты час я паспела звольніцца з бальніцы. Думаю, што муж асцерагаўся распаўсюджанай думкі, маўляў, артыстка — легкадумнае стварэнне, добрай жонкі з яе не атрымаецца. Муж быў фанатам сваёй прафесіі. Ён упершыню ўбачыў цягнік, калі ехаў паступаць у медінстытут. І вось гэты вясковы хлопец абараніў доктарскую дысертацыю, стаў прафесарам. Але замуж я выходзіла яшчэ за радавога ўрача.

(Заканчэнне на 3-й стар. «СГ».)

Свет захапленняў

ПТУШКА... НА ШЧАСЦЕ

Як звычайная чайка змяніла жыццё маладой сям'і

ВЯДОМА, што нашы продкі для прыцягнення ў дом поспеху і шчасця выраблялі розныя прадметы. Адным з такіх сімвалаў з даўніх часоў з'яўлялася драўляная птушка. Аб гэтым славянскім абярэгу ёсць нават прыгожая легенда. Шмат гадоў таму ў марозную зіму ў адной вёсачцы вельмі цяжка захварэў маленькі хлопчык. І ўжо ніякія адвары і настойкі, ніякія знахары і лекары не маглі дапамагчы. І вось аднойчы вечарам хлопчык прыўзняўся на ложку і слабым голасам спытаў: «Тата, а калі прыйдзе вясна?» — «Калі птушкі прыляцяць», — адказаў той. «Вось калі птушкі прыляцяць, тады я і ачуняю», — ціха прамовіў хлопчык. І тут у галаву тату прыйшла геніяльная ідэя, як паскорыць прыход вясны: ён выразаў з кавалка дрэва птушачку і павесіў над ложачкам сына. І здарыўся цуд! Хлопчык спачатку глядзеў, як яна кружыла над яго галавой, а потым, на ўсеагульнае здзіўленне і радасць, пайшоў на папраўку.

Героі гэтага артыкула таксама выраблюць драўляных птушак. Яны шчыра вераць, што іх крылатыя буслы ды ластаўкі абавязкова прынясуць шчасце ў дом сваіх гаспадароў.

Як выпадковая пакупка стала справай жыцця? І ці сапраўды так шмат усяго нам патрэбна для шчасця? Пра гэта і не толькі размаўляем з Дзмітрыем і Юліяй ГАРОШКІ, стваральнікамі сямейнай майстэрні «Пад Крылом».

(Заканчэнне на 5-й стар. «СГ».)

Мілыя, добрыя, дарагія і проста нашы любімыя

Беларускія селебрыці віншуюць з 8 Сакавіка жанчын, якія побач з імі, і ўсіх-усіх самых добрых, прыгожых, мудрых і прыўкрасных

Раман КОЗЫРАЎ:

«За гучным мужчынскім поспехам стаяць сціплыя і працавітыя жанчыны»

«Алеся», «Александрына», «Вераніка», «Марыся», «Стася» — і гэта далёка не ўся песенная галерэя, створаная «Песнярамі». Больш чым за паўстагоддзя існавання гэтага калектыву ў Беларусі (і не толькі) з'явіліся сотні, а то і тысячы Веранік, Алесь, Янін, Маргарыт — так бацькі называлі дачок, натхніўшыся мілымі вобразамі з прыгожых песень.

— Склаўся стэрэатып, што «Песняры» — мужчынскі калектыў, але гэта не так, — кажа **Раман КОЗЫРАЎ, мастацкі кіраўнік — дырэктар заслужанага калектыву Рэспублікі Беларусь БДА «Песняры»**. — Без спявачкі Людмілы Ісупавай не адбылася б у свой час рок-опера «Песня пра долю». Алена Іванаўна Прахіна 26 гадоў працуе касцюмерам у нашым калектыве, і дзякуючы ёй мы заўсёды элегантна выглядаем на сцэне. Як дырэктар, я заўсёды ўпэўнены, што вядучы юрысконсульт Вольга Барысевіч і галоўны бухгалтар Алена Зрайкоўская пісьменна і своечасова падрыхтуюць дакументы, адміністратар Тамара Шахназарава ўсё дакладна арганізуе, а Вера Пятроўна Сакалоўская створыць утульнасць у нашай студыі. Так, у жыцці часта бывае, што жанчыны займаюць быцам бы другарадныя пасады, часам адыгрываюць незаўважныя ролі, але без іх немагчыма абысціся. І часта за гучным мужчынскім поспехам стаяць сціплыя і працавітыя жанчыны, якім мы вельмі ўдзячныя.

Мы гаворым шмат добрых слоў нашым жонкам, таму што на іх плечы кладзецца ўвесь клопат аб нашых сем'ях, яны — наш тыл, наша апора. Жонкі аберагаюць нашы дамы, пакуль мы на гастролях, а летась мы правялі ў камандзіроўках 190 дзён. Больш як паўгода нашы жонкі, па сутнасці, нясуць падвойную сямейную нагрузку — гэта вялікая работа, за якую мы ім удзячныя. Усе яны цудоўныя мамы. А яшчэ яны тыя жанчыны, якія не толькі церпяць нас, музыкантаў, якія як мінімум не самыя вялікія дамаседы, але і прымаюць нас такімі, якія мы ёсць. Нават гавораць, што з намі цікава.

У гэты дзень мы думаем пра нашых дачок, у мяне трое дзяцей і сярод іх адна дачушка. У калег таксама ёсць дочкі, ведаю, што да іх асаблівае стаўленне — гэта наша радасць, мы ўсе вельмі трапятліва ставімся да іх, яны — праменьчык сонца. Сыноў выхоўваем больш сурова. А дочкі — нашы кветачкі, далікатныя стварэнні, яны — самыя пяшчотныя струны нашых душ.

...Павіншаваць хочацца сваіх жонак, дачушак, мам і ўсіх жанчын Беларусі з самым добрым вясновым святам, якое дорыць надзею, што прыйдуць сонечныя дні. Нашы любімыя! Здароўя, кахання, дабрабыту, шчасця, удачы, і дзякуй за тое, што вы ёсць!

Вольга БАРЫСЕВІЧ, Алена ЗРАЙКОЎСКАЯ, Алена ПРАХІНА, Вера САКАЛОЎСКАЯ, Тамара ШАХНАЗАРАВА.

Фота Вікторыі ІВАНЧЫКАВА.

Аляксандр ВАВІЛАЎ:

«Трэба заўсёды казаць ласкавыя словы»

*Дацэнт, лаўрэат Спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва, лаўрэат Прэміі Саюзнай дзяржавы ў галіне літаратуры і мастацтва, паэт-песеннік, рэжысёр-пастаноўшчык — так афіцыйна прадстаўляюць **Аляксандра ВАВІЛАВА.** А яшчэ ён ганарыцца тым, што бацька і дзядуля. І вядома, аўтар вершаў да прыгожых лірычных песень застаецца паэтам, нават калі тэкст выкладзены ў прозе:*

— Віншуючы самую блізкую табе Жанчыну, зазірні ў яе сэрца. У сэрцы Маці ты заўсёды знойдзеш сябе — сына. І словы для Мамы нараджаюцца самі па сабе, іх не трэба прыдумляць, надзімаючы шчокі ў пошуках арыгінальнасці. Павіншуй проста: жыві даўжэй, Матуля...

У сэрцы Каханай ты заўсёды знойдзеш люстэрка, у якім адлюстроўваешся ты. Ці не ты?.. Трэба прыгледзецца больш уважліва. Трэба быць заўсёды ўважлівей, гаварыць ласкавыя словы, рабіць сапраўдную справу, ісці прамой дарогай, верыць, дараваць, абараняць... Павіншуй проста: будзь каханай, Любімая...

У сэрцы Дачкі ты заўсёды знойдзеш чыёсьці юнае аблічча, якое і падобнае ў нечым на цябе, а ў нечым і засланяе цябе, таму што твая дачка закаханая. Закаханая! Якая ж гэта Вясна! Якое ж гэта Мора пачуццяў! Якое ж гэта Шчасце! Павіншуй проста: будзь шчаслівая, Прынцэса!

У сэрцы Незнаёмкі, выпадкова сустрэтай, ты знойдзеш Таямніцу... Ды не важна, што ты там знойдзеш! Павіншуй проста: няхай ніколі не народзіцца той вучоны, які разгадае гэтую Таямніцу. Таямніцу Жанчыны!

Са святам! Са святам! Са святам!

Маргарыта ДРАЗДОВА.
Фота з асабістых архіваў герояў.

Тарас ПРЫСЯЖНЮК:

«Вы дорыце нам вечнае пачуццё кахання!»

*Саліст Вялікага тэатра Беларусі, лаўрэат I прэміі Міжнароднага конкурсу маладых оперных спевакоў імя А. Абразцовай **Тарас ПРЫСЯЖНЮК** нядаўна парадаваў прыхільнікаў і прыхільніц сваёй творчасці прэм'ерай кліпа «Скрозь час». Да музычнага падарунка спявак дадае:*

— Дарагія жанчыны! Я ад шчырага сэрца хачу павіншаваць вас са святам вясны! Менавіта з пачаткам вясны прырода дорыць нам прыгажосць ва ўсіх яе праявах, натхненне і цудоўны настрой. Дзякуючы вам, нашы дарагія і любімыя жанчыны, мы, мужчыны, знаходзім сілы тварыць, здзяйсняем подзвігі, а самае галоўнае — вы дорыце нам вечнае пачуццё кахання!

Уладзімір МІШЧАНЧУК:

«Будзьце заўсёды любімымі!»

*Мэтр беларускай тэатральнай сцэны, зорка экрана, прафесар, заслужаны артыст БССР, родапачынальнік творчай дынастыі **Уладзімір МІШЧАНЧУК** віншуе жанчын разам са сваім унукам — скрыпачом **Ніканам МАЗАЛЁМ.***

У. М.: — Прыйшла доўгачаканая вясна, і месяц сакавік разам з сонечнымі промнямі дорыць усім нам сваё цудоўнае свята — Міжнародны жаночы дзень! Дарагая мая жонка Людміла (з якой мы пражылі больш за паўстагоддзя), дачушка Кацюша — скрыпачка мая, самая таленавітая! Усе жанчыны нашай любімай краіны! Са святам вас! Са святам міру і прыгажосці, грацыі і зачаравання! Разам са сваім унукам, непаўторным, пацалаваным Богам скрыпачом, цяпер — абаронцам Айчыны — Ніканам Мазалём віншуем вас усіх! Жадаем здароўя і ўдачы, поспехаў у вашых справах, працы, вучобе і, безумоўна, у творчасці! Шчырых усмешак, чароўнага настрою, незабыўных жыццёвых адкрыццяў і ўражанняў!

Н. М.: — А яшчэ добрых навін і выдатных падзей!

У. М.: — Будзьце заўсёды каханымі! Няхай здароўе, поспех і дастатак заўсёды будуць з вамі! Няхай усе жаданні спраўдзяцца, а жыццё будзе напоўнена імгненнямі бясконцага шчасця!

Н. М: — Дарагая мая, самая любімая і родная мама! Я хачу пажадаць табе толькі аднаго: каб усмешка заўсёды была на тваім твары! Усе непагадзі няхай абмінуць нас і пройдуць бокам, смутак забудзецца, настрой будзе па-сапраўднаму вясновым і радасным! Такія ж пажаданні маёй непаўторнай, патрабавальнай, таленавітай, самай разумнай і добрай бабулі Людміле!

У. М.: — Я далучаюся да сказанага...

Н. М.: — І яшчэ, як абаронца Айчыны, хачу пажадаць нам усім міру! А ты, мамачка мая, упрыгожваеш гэты свет сваёй творчасцю і робіш яго лепшым! Дзе б я ні быў, я заўсёды буду тваім сынам і памочнікам. Няхай жыццё цябе песціць шчасцем, а лёс будзе дарогай да мар, бо ты вартая толькі лепшага! Са святам усіх жанчын нашай любімай краіны!

Уладзімір МІШЧАНЧУК з жонкай, дачкой і ўнукам.

Гурт «Чысты голас».

Валерый ПРЫГУН:

«Вы — Чараўніцтва, вы — Натхненне»

*Пра каго спявае вакальная група «Чысты голас»? Вядома ж, пра жанчын. І вось што ім жадае мастацкі кіраўнік калектыву **Валерый ПРЫГУН:***

— Мілыя, дарагія, любімыя нашы жанчыны! Дзіўныя і непаўторныя прадстаўніцы прыгожага полу!

Улюбляйце нас у сябе, захапляйце нас сваёй прыгажосцю, асвятляйце сваім унутраным святлом. Кожную секунду вы дорыце нам радасць і цеплыню, саграваеце душой сваіх каханых і блізкіх.

Няхай вашы мілыя твары не пакідае ўсмешка, а вочы зяюць ад шчасця. Вы — Чараўніцтва, вы — Натхненне, вы — Паветра, без якога нам не жыць!

Са святам Вясны, Шчасця і Любові!

«НЕ ЎМЕЮ СПЯВАЦЬ НАПАЎГОЛАСУ І ЖЫЦЬ НАПАЎСІЛЫ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

— Як ён успрыняў тое, што вы застаецеся на сваім прозвішчы?

— Па пашпарце я Губко, Раеўская — толькі на сцэне. Ён, дарэчы, і не настойваў, каб я пераходзіла на яго прозвішча. Яму здавалася, што гэта створыць нязручнасці для мяне. Потым ужо, калі трапляла ў бальніцу, для медыкаў была жонкай прафесара Губко.

Дарэчы, існуе сямейная легенда, што Раеўскія мы з 1812 года, калі малады рускі афіцэр закахаўся ў юную сялянку і даў сваё прозвішча іх сыну.

Здараліся казусы з-за сугучча майго прозвішча і дырыжора Барыса Іпалітавіча Райскага. Было, дыктары аб'яўлялі: дырыжор Барыс Раеўскі, спявае Тамара Райская.

— Ад музыкантаў старэйшага пакалення чула: маўляў, Раеўская магла б больш зрабіць на сцэне, калі б не была так сканцэнтравана на сям'і. А вы самі задаволены тым, як склалася кар'ера?

— Цалкам. І сям'я на першым месцы — гэта мой усвядомлены выбар, аб якім я ні разу не пашкадавала. Можа, гэта ідзе ад выхавання, але я ніколі не ўспрымала такія тыпова жаночыя хатнія справы — прыгатаваць, прыбраць, папрасаваць — як нейкую катаргу. Мне падабалася, бо я рабіла гэта для сябе і блізкіх. Сям'я не замінала. Адзінае — я адмаўлялася ад працяглых гастроляў.

Лічу, што добра выглядаць трэба найперш для самой сябе. Тады ў цябе добры настрой, упэўненасць, і гэта трансліруецца навакольным людзям.

А што да кар'еры, то мне даваралі першае выкананне сваіх песень выдатныя беларускія кампазітары: Яўген Глебаў, Юрый Семяняка, Ігар Лучанок, Уладзімір Буднік. Мы творча супадалі: і ў мяне вельмі высокія патрабаванні да тэкстаў, і ў іх. Больш за тое, мы ўсе сябравалі. У нас на радыё была цудоўная творчая атмасфера!

У маёй кар'еры было шмат «упершыню». Музыказнаўца Элеанора Язерская прапанавала мне правесці канцэрт у фармаце творчага вечара. Раней ніхто з эстрадных выканаўцаў такога не рабіў. Мы разам складалі праграму, а каб разбавіць песні, я напісала некалькі вершаў. Элеанора вяла канцэрт. У мяне ёсць запіс на флэшцы, і часам я яго пераглядаю. Ён дарагі мне тым, што ў зале прысутнічае сям'я, яшчэ жывыя мама і муж, сябры, калегі.

Потым я паспрабавала сябе ў ролі прадзюсара, хоць такіх слоў мы тады нават і не ведалі. Да мяне дадому прыйшла Святлана Кульпа і папрасіла яе праслухаць. Мне вельмі спадабаўся яе голас, вырашыла дапамагчы маладой спявачцы. Мы займаліся, складалі рэпертуар, разам паехалі на Усесаюзны конкурс на найлепшае выкананне савецкай песні. Святлана атрымала званне лаўрэата, што давала ёй добрыя перпектывы. Як цяпер кажуць, Святлана Кульпа — мой праект. Рада, што мы і цяпер сябруем.

— Песня Юрыя Семянякі на вершы Уладзіміра Карызны «Люблю цябе, Белая Русь» — адна з вашых візітак:

Жытнёвае поле, лясы і азёры,
Крынічанька ў лузе
і ў небе жаўрук.
Услухайся толькі,
усё тут гаворыць:
Люблю цябе, Белая, Белая Русь.

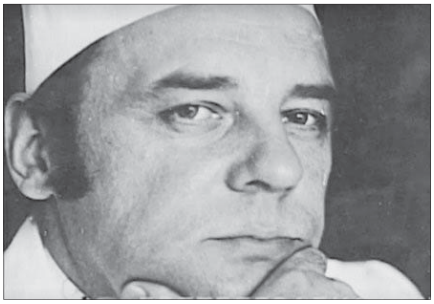

Муж Аляксандр ГУБКО.

Шкада, што гэтае кранальнае прызнанне ў любові да нашай Беларусі цяпер знойдзеш толькі ў фондзе радыё, а не ў эфіры. А яшчэ найпапулярнейшая «Хаджу сунічнымі барамі», у народзе вядомая як «Песенька мая яшчэ не спета». Мне ў маленстве падабалася мелодыя і ваш артыстызм, а цяпер разумею, што гэта песня давала крылы тым, хто адчуваў так званы цяжар узросту, каму тады было 45-50 гадоў.

— Гэту песню я замовіла да свайго творчага вечара. Кажу паэту Карызну: «Уладзімір Іванавіч, рабіце што хочаце, але каб фраза «Ды песенька мая яшчэ не спета» была рэфрэнам». А мая сяброўка Ларыса Васілеўна Глебава папрасіла свайго мужа Яўгена Аляксандравіча напісаць музыку. Песня адразу спадабалася публіцы, на канцэртах заўсёды выконвала яе на біс па два, а то і па тры разы!

Шмат чытаю, разгадваю крыжаванкі, слухаю музыку. Шмат разважаю — мне нясумна з сабой.

— Развітанне са сцэнай у вас атрымалася некалькі вымушаным: пасля гастроляў у раёне ЧАЭС з'явіліся некаторыя праблемы з голасам. Можна было зрабіць аранжыроўкі лягчэйшымі і працягваць спяваць...

— Самыя незвычайныя мае гастролі: замест кветак нам дарылі... рэспіратары. На градках велізарныя клубніцы, а пакаштаваць нельга... Так, вы правільна кажаце, што можна было неяк выкруціцца, не ўсе ноты браць, але я не ўмею спяваць напаўголасу і жыць напаўсілы. Гэта ўжо было б несумленна ў дачыненні да публікі: была б нейкая не тая Тамара Раеўская.

Ведаю, што сыход са сцэны для многіх прыраўноўваецца да канца жыцця. У мяне сям'я, я не адна, ёсць глеба пад нагамі, таму вялікай трагедыі не было. Да таго ж мне адразу паступіла прапанова ад Міхаіла Фінберга — ён тады стварaў канцэртны аркестр, які цяпер носіць яго імя. Аркестру патрабаваўся педагог па вакале, і я з задавальненнем узялася за гэтую работу.

Афіцыйным жа развітаннем са сцэнай быў мой юбілейны вечар, які мяне пераканала правесці Людміла Палкоўнікава. Прызнацца, я не вельмі верыла ў свае сілы, а Люда ўмее купіраваць гэты стан. У яе цудоўная інтуіцыя, яна ведае, у якім кірунку рухацца кожнаму артысту.

— Людміла Георгіеўна расказвала, што вы прасілі: «Толькі не называйце мяне зоркай!»

— Так, прасіла: не люблю, проста не выношу пафасу. Вечар атрымаўся вельмі цёплы, з прыемнымі сюрпрызамі. Удзячная Людміле, што яна тады праявіла настойлівасць.

Сям'я на першым месцы — гэта мой усвядомлены выбар, аб якім я ні разу не пашкадавала.

ТОП-5 ПЕСЕНЬ У ВЫКАНАННІ ТАМАРЫ РАЕЎСКАЙ:

«ЛЮБЛЮ ЦЯБЕ, БЕЛАЯ РУСЬ». Музыка Юрыя Семянякі, словы Уладзіміра Карызны.

«ХАДЖУ СУНІЧНЫМІ БАРАМІ». Музыка Яўгена Глебава, словы Уладзіміра Карызны

«ЛЕТНЯЯ ГРОЗА». Музыка Яўгена Глебава, словы Уладзіміра Арлова.

«КАЛЫХАНКА МАМЕ». Музыка Іны Вінаградавай, словы Ніны Мацяш.

«Я ЛЮБЛЮ». Музыка Уладзіміра Алоўнікава, словы Адама Русака.

— Тамара Рыгораўна, для многіх жанчын вы былі эталонам стылю. Як атрымлівалася добра выглядаць, хто клапаціўся пра ваш сцэнічны імідж?

— Дзякуй! Думаю, прырода надзяліла мяне добрым густам. Канешне, перад запісам для тэлепраграм прычоскай і макіяжам займаліся спецыялісты. Часам нам дапамагалі са сцэнічнымі ўборамі. Нейкія сукенкі заказвала ў індпашыве сама, каб не мільгаць часта ў адным і тым жа. У адзенні мне падабаўся і падабаецца класічны стыль. Што да макіяжу, то ў жыцці, лічу, ён павінен быць ледзь прыкметны. Больш за ўсё мяне напружвала пазнавальнасць у побыце. То-бок калі аб'яўлялі маё імя і публіка ўжо апладзіравала, гэта прыемна, а вось калі пазнавалі на вуліцы, для мяне гэта заўсёды было нейкім няёмкім момантам.

Лічу, што добра выглядаць трэба найперш для самой сябе. Тады ў цябе добры настрой, упэўненасць, і гэта трансліруецца навакольным людзям.

— Раскажыце пра вашага сына, унучку...

— Сын пайшоў па прафесійных слядах бацькі, ён артапед-траўматолаг. І такі ж няўрымслівы, як бацька. Муж, памятаю, мог паўночы сядзець, распрацоўваць план аперацыі, улічваць усялякія магчымыя варыянты... Унучка таксама ўрач. Дарэчы, у той жа 6-й бальніцы, дзе была кафедра дзядулі.

Яны шмат працуюць. А мне, вядома, хочацца як мага часцей бачыць сваіх родных. Выдатна разумею, што работа ўнучкі патрабуе і фізічных, і душэўных сіл. У яе ёсць малады чалавек, яны наладжваюць сваё жыццё. Таму проста радуюся, калі яна мае час наведаць мяне.

Дарэчы, існуе сямейная легенда, што Раеўскія мы з 1812 года, калі малады рускі афіцэр закахаўся ў юную сялянку і даў сваё прозвішча іх сыну.

— Ці ёсць у вас хатні гадаванец?

— Трыццаць гадоў у мяне былі сабакі. Але калі пахавала апошняга, зразумела, што ўсё, больш не жадаю заводзіць жывёл, вельмі цяжка іх страчваць. Кожнае лета я праводжу на лецішчы, і неяк да майго ўчастка прыбіўся кот. Такі аднавокі разбойнік. Адразу было зразумела, што пасля заканчэння сезона ён з'едзе са мной у горад. А цяпер мы з ім лічым дні да пачатку дачнага сезона.

— Як праводзіце час на лецішчы?

— Атрымліваю асалоду ад жыцця. Для мяне гэта райскі куток! Участак у свой час выдзелілі маёй маме, яна працавала ў сістэме лясной гаспадаркі. Будаўніцтвам дома займаўся муж. Ён казаў маме: «Таццяна Іосіфаўна, у што вы мяне ўцягнулі?» У мамы быў раскошны агарод, нейкі час і я ім займалася, а потым сын як доктар пераканаў, што ад гэтай нагрузкі трэба ўжо адмовіцца. Цяпер толькі кветкі. Маю зносіны з суседзямі, шмат старажылаў, таму ёсць агульныя тэмы.

— Тамара Рыгораўна, у вас па-ранейшаму малады голас, вы выдатна арыентуецеся ва ўсіх падзеях. Што робіце для падтрымання такой формы?

— Мне проста цікава жыць! Таму шмат чытаю, разгадваю крыжаванкі, слухаю музыку. Шмат разважаю — мне нясумна з сабой. Шчаслівая, што ў мяне ёсць сяброўкі, часам мы жартуем: столькі не жывуць, колькі мы сябруем. Мы любім, як той казаў, пасядзець на тэлефоне, нас сагравaюць успаміны, але цікавімся і днём сённяшнім, і ў заўтра хочацца зазірнуць.

— Мы гутарым напярэдадні 8 Сакавіка. Што б вы пажадалі нашым чытачкам?

— Кахаць і быць каханымі! Клапоцячыся аб сваіх блізкіх, не забываць пра сябе. Прыслухоўвацца да свайго сэрца...

Ксенія КАВАЛЕЎСКАЯ.

Асілкам расце?..

Чаму таўсцеюць дзеці, і чым для іх небяспечнае атлусценне

ДЗІЦЯЧАЕ атлусценне — адна з надзённых праблем педыятрыі ў многіх краінах свету. Беларусь — не выключэнне. Зразумела, што прычына — у няправільным харчаванні і недахопе фізічнай нагрузкі. Здавалася б, дастаткова збалансаваць гэтыя два фактары — і праблема будзе вырашана. Але чаму тады яна застаецца актуальнай?

Пра тое, што правільнае харчаванне дзіцяці — падмурак яго здароўя ў будучыні, пастаянна паўтараюць медыкі і дыетолагі. Але часам нават самая старанная, матываваная і любячая мама не здольная забяспечыць свайму дзіцяці паўнавартасны рацыён. Разбяромся, чаму.

ПРЫЧЫНЫ ВІДАВОЧНЫЯ І НЕВІДАВОЧНЫЯ

• Шкодныя стэрэатыпы з мінулага

Што ў славянскай культуры спрадвеку лічылася меркай здароўя дзіцяці? Правільна: добры апетыт і круглыя чырвоныя шчочкі. «Асілкам расце!» — замілоўваюцца пажылыя суседкі, і мама задаволена: гэта ж пахвала ёй як клапатлівай... Змагацца з такім стэрэатыпам няпроста, бо яго карані ў мінулым нашай краіны. У страшных гадах вайны і пасляваенных цяжкіх, галодных часах, у памятным сучасным 50—60-гадовым савецкім дэфіцыце, калі даводзілася стаяць у доўгіх чэргах... З таго часу шмат што змянілася. Сёння недахопу ў прадуктах харчавання няма і не трэба запашваць калорыі ў сваім арганізме. Памяняліся і ўмовы жыцця: сучасным дзецям не даводзіцца дабірацца да школы пешшу за некалькі кіламетраў, не трэба ім ні ў вёсцы, ні тым больш у горадзе гадзінамі працаваць па гаспадарцы. Больш за тое, нават бегаць з аднагодкамі ў двары ў цяперашняй дзятвы ўжо «не модна». Затое цэлымі днямі і першаклашкі, і падлеткі сядзяць спачатку на ўроках у школе, потым, ужо дома, — за «дамашкай», далей, у вольны час, — у гаджэтах. Змянілася ўсё. А стэрэатып аб добрым апетыце застаўся. Гэтак жа, як і іншая «спадчына»: «Еш з хлебам!»; «У нас таварыства чыстых талерак»; каларыйная вячэра непасрэдна перад сном; хлеб з маслам, бульба з адбіўнушкай і макарошкі з катлетай (вугляводы + тлушчы — энергетычная бомба для арганізма); «Смачнае на трэцяе!» — здоба, шакаладныя цукеркі, дэсерт як завяршэнне трапезы.

Сюды ж аднясём і традыцыю ўзнагароджваць або суцяшаць дзіця «смачненькім» як фактар хуткага фарміравання харчовай залежнасці.

• «Дэлегаванне паўнамоцтваў»

Па меры сталення ў рацыёне сучаснага дзіцяці хутка з'яўляюцца не надта карысныя стравы з багацем солі, заправак, фарбавальнікаў і кансервантаў. Досыць рана дзіця пачынае праводзіць значную частку часу ў арганізаваных калектывах (садок, школа), дзе яго харчаваннем, адпаведна, займаюцца не бацькі, а іншыя. Да таго ж дзіця само, па сваім меркаванні, траціць кішэнныя грошы. Заўважым, што гэта не камень у агарод школьнага ці дашкольнага харчавання. У апошнія гады ў нашай краіне гэтым пытаннем спецыялісты заняліся на дзяржаўным узроўні, і сёння можна казаць, што ў дзіцячых установах харчаванне збалансаванае і адпавядае прынцыпам дыеталогіі. Але ж дзіця есць не толькі ў школьнай сталовай. Па дарозе са школы, ідучы на гурткі ці ў секцыі, яно купляе гамбургеры, чыпсы, салодкую газіроўку, сокі з залішнім утрыманнем цукру, шакаладныя батончыкі, арэшкі ў глазуры, іншыя некарысныя прадукты. Ды і самі бацькі песцяць дзіця смачненькім, падтрымліваючы няправільныя харчовыя звычкі. Псіхолагі і дыетолагі па ўсім свеце вінавацяць у «эпідэміі» атлусцення непаўналетніх рэкламу, якая прыцягвае ўвагу дзяцей да прысмакаў і фастфуду.

• Няправільныя звычкі ў сям'і

«У нас у родзе ўсе аб'ёмныя», «Гэта гены», «Проста косць цяжкая»... Эндакрынолагі сведчаць: такія сцвярджэнні — не больш за самападман. Сапраўды, статыстыка пацвярджае: калі адзін з бацькоў мае лішнюю вагу, дзіця дасягне тых жа памераў у 30 % выпадкаў: калі ж поўныя і маці, і бацька, то малы пойдзе па іх шляху ў 60 % выпадкаў. Але гены тут звычайна ні пры чым. Бывае, што лішняя вага дзіцяці звязана з генетычнымі захворваннямі, але падобных выпадкаў каля 1 % ад усіх звароту наконт атлусцення непаўналетніх. Значна часцей прычына лішняй вагі дзяцей (як і іх бацькоў) у сямейных звычках, адсутнасці культуры здаровага харчавання. На працягу апошняга стагоддзя навукоўцы адкрылі больш за дзясятак генаў атлусцення, але асабліваць гэтых генаў у тым, што іх узаемнае зводзіцца на нішто правільным харчаваннем і фізічнымі нагрузкамі. Калі бацькі праводзяць выхадныя перад тэлевізарам, ужываючы піцу (гатаваць сучасныя гаспадыні часта лянуюцца, купляючы паўфабрыкаты або заказваючы дастаўку гатовых страў), зразумела, што наўрад ці іх дзеці ўпадабаюць вараную брокалі і замест прагляду кіно адправяцца на трэніроўку. Асабліва небяспечная адсутнасць фізічнай нагрузкі ў перыяды з 5 да 7 і з 12 да 17 гадоў, адзначаюць дыетолагі: у гэтыя ўзроставыя прамежкі арганізму ўласціва рэзкае павелічэнне масы цела. Дарэчы, парушэнне рэжыму сну таксама падвяргае ваша дзіця рызыцы набору лішняй вагі: недасыпанне правакуе выпрацоўку гармону голаду.

• Недастатковая ўвага бацькоў

Дыетолагі гавораць: большасць дзяцей і падлеткаў бацькі прыводзяць да спецыялістаў, калі вага спадчыньніка ўжо наблізжаецца да 90-100 кг. Калі праблема паўстае, прабачце за каламбур, ва ўсёй сваёй паўнаце. Пры гэтым медыцынская картка такога дзіцяці бывае не менш пухлай, чым яе ўладальнік. Але бацькі адмахваюцца ад слоў медыкаў, упэўненыя: іх дзіця спажывае не так і шмат калорый, ды і з фізічнай актыўнасцю ў яго ўсё ў парадку. Вырасце — пахудзее, калі захоча. Між тым нярэдка адказы на пытанні «Чаму маё дзіця часта хварэе?» і нават «Чаму дрэнна вучыцца?» можа даць дыетолаг. Бо шмат у чым гарманічнае развіццё арганізма, які расце, вызначае тое, што гэты самы арганізм здолеў узяць з ежы на пабудову сябе: амінакіслоты (падмурак з бялку), тлушчы (будматэрыял для клетак), вугляводы (чыстая энергія), вітаміны, мікра- і макраэлементы (каталізатары ўсіх абменных працэсаў у арганізме), ваду. Адсутнасць або недахоп тых ці іншых элементаў у харчаванні — і ўсе рэакцыі ў арганізме запавольваюцца: мы атрымліваем павольны абмен рэчываў, зніжэнне імунітэту і нават у шэрагу выпадкаў — праблемы з паводзінамі. Не кажучы ўжо пра нізкую самаацэнку, а часта і непапулярнасць у калектыве аднагодкаў.

ЧЫМ ПАГРАЖАЮЦЬ ЛІШНІЯ КІЛАГРАМЫ?

— Лішняя вага дзіцяці — не толькі і не столькі праблема эстэтычная, — падкрэслівае **валеолаг Лілія КАЦЕР.** — Залішняя маса цела перагружае ўсе органы і сістэмы юнага арганізма. Павялічваецца рызыка развіцця цукровага дыябету другога тыпу. А гэтае захворванне, калі развілося раней за 18 гадоў, у перспектыве скарачае працягласць жыцця. Так што бацькам важна думаць аб будучыні сына ці дачкі.

Атлусценне ў перспектыве можа стаць прычынай яшчэ шэрагу захворванняў, падкрэслівае спецыяліст. Напрыклад, мужчынскага і жаночага бясплоддзя. Моцна пакутуе пры атлусценні печань — у шэрагу выпадкаў залішняя вага прыводзіць да яе хранічнай плушчавай дыстрафіі і гепатозу (наступная стадыя — цыроз). Калі атлусценне мае дзіця ці падлетак, то хуткі рост і фарміраванне касцянной тканкі на фоне залішняй вагі могуць прывесці да праблем з пазваночнікам і суставамі яшчэ ў дзяцінстве. Таксама атлусценне можа правакаваць апноэ, ранні атэрасклероз, павышэнне артэрыяльнага ціску, хранічныя хваробы сэрца, якія, дарэчы, сёння ў свеце маладзеюць.

У групу рызыкі па атлусценні ўваходзяць, у прыватнасці, дзеці, бацькі якіх маюць атлусценне або тыя, чые сваякі пакутуюць на цукровы дыябет (іншыя эндакрынныя паталогіі), а таксама малыя, рана пераведзеныя на штучнае харчаванне (асабліва незбалансаванымі высокакаларыйнымі сумесямі), і неданошаныя дзеці.

Паказанні для зніжэння вагі могуць быць эстэтычнымі і медыцынскімі, тлумачыць спецыяліст. Медыцынскія вызначае толькі ўрач.

— І дзіця, і яго бацькі павінны быць гатовыя да змены ладу жыцця і харчовых паводзін, — падкрэслівае Лілія Кацер.

ЯК ВЫПРАВІЦЬ СІТУАЦЫЮ

Банальна, але факт: ніколі не позна выпрацаваць здаровыя звычкі. А пачаць гэты шлях можна з некалькіх крокаў.

➢ Вазьміце за правіла харчавацца рэгулярна, у адзін і той жа час. Арганізм прызвычаіцца выпрацоўваць страўнікавы сок у вызначаныя гадзіны, і перакусаў — галоўнай крыніцы лішніх кілаграмаў — у дзіцяці ды і ў вас стане менш.

➢ Зрабіце сняданак абавязковым пунктам распарадку дня. Гэта зменшыць памер порцыі ў абед, і, што асабліва важна, вячэра будзе не такой каларыйнай. Нагадаем, апошні прыём ежы павінен завяршыцца за 3-4 гадзіны да сну. А не за паўгадзіны, «каб лепш спалася».

➢ Практыкуйце сямейныя трапезы, якія вы гатуеце «з нуля», а не заказвайце гатовыя стравы, не выкарыстоўвайце паўфабрыкаты. Акрамя таго, што хатняя ежа апрыёры больш карысная і здаровая, ёсць цікавае нядаўняе даследаванне: дзеці, якія рэгулярна не менш за 20 хвілін знаходзяцца за сталом у коле сям'і, важаць менш і маюць менш праблем са стравараннем, чым тыя, каго кормяць асобна.

➢ Выключыце падчас трапезы прагляд тэлевізара, скролінг у інтэрнэце, гульні, мультфільмы і г. д. Адкладзіце гаджэты самі і не дазваляйце дзіцяці сумяшчаць іх з прыёмам ежы. Калі чалавек заняты толькі ежай, ён хутчэй зможа ўсвядоміць, што сыты.

➢ Не прымушайце дзіця даядаць усё, што ляжыць у яго на талерцы. І заўсёды пытайце, колькі яму пакласці.

➢ Перастаньце хваліць дзіця за тое, што яно «добра есць». Напэўна, у вас знойдзецца мноства іншых прычын пахваліць малога.

➢ Прыгатуйце карысныя перакусы: маркоўныя палачкі замест чыпсаў, прысмакі правільнага харчавання замест «Снікерса», гарбузовыя семачкі замест салёных арэшкаў. Нясмачна? Толькі пытанне звычкі.

➢ Не рабіце з дэсертаў і фастфуду спосаб заахвоціць малое ці «забаронены плод» толькі для асаблівых дзён. Дзіця вырасце, і забароненае перастане для яго быць вось такім, а арэол пазітыву вакол цукерак або гамбургера застанецца.

➢ А ўвогуле, пачніце з сябе. Калі бацькі правільна сілкуюцца, выхадныя праводзяць не на канапе, а на прыродзе, наведваюць спартзалу, калі ў сям'і наладжаны рэжым ежы і сну, усё гэта будзе падхоплена і дзецьмі.

Атлусценне лягчэй прадухіліць, чым потым ад яго пазбавіцца. Так што вышэйпералічаныя парады ўніверсальныя. Пачынайце!

Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ.

Каментарый у тэму:

Марыя ЛІТВІНАВА, урач-дыетолаг:

— У пытаннях прафілактыкі і лячэння атлусцення ў дзяцей неверагодна важны бацькоўскі прыклад. Як паказвае практыка, вельмі часта падчас звароту да спецыяліста высвятляецца, што бацькі і самі харчуюцца няправільна. І проста не разумеюць, што яны робяць не так. Калі патрабуецца абмежаваць высокакаларыйныя прадукты ў рацыёне дзіцяці, неабходна зрабіць гэта ў цэлым у рацыёне сям'і. Такім чынам, паступова мяняючы ў бок правільнага харчавання звычкі ўсёй сям'і, мы дасягаем аздараўлення і дзіцяці, і бацькоў. І яшчэ адна заўвага. У выпадку залішняй вагі ў дзіцяці абследаванне ў эндакрынолага абавязковае. Гэтую праблему бацькам не варта лічыць малаважнай, не трэба спадзявацца, што ўсё вырашыцца «само сабой». Таму што дзіцячае атлусценне — у першую чаргу праблема не эстэтычная, а медыцынская. Гэта дыягназ. Як толькі педыятр выяўляе лішнюю вагу ў дзіцяці, ён накіроўвае яго да эндакрынолага. І вельмі важна прыйсці на прыём, выканаць усе неабходныя абследаванні і медыцынскія рэкамендацыі.

ПТУШКА... НА ШЧАСЦЕ

Драўляную птушачку можна падвесіць на кручок да столі, да жырандолі, паліцы. Галоўнае, каб вакол была прастора для руху крылаў.

Любоў да птушак і творчасці перадалася ад дзядулі.

Падчас сустрэчы Юлія распавяла натхняльную гісторыю, паводле якой любоў да птушак і да творчасці перадалася ёй у спадчыну:

— Мой дзядуля Эдуард Аляксандравіч Зубелік працаваў маляром. У Баранавічах яго добра ведалі, бо ён фарбаваў усё, што можна: фантаны, фасады... Але ў душы заўсёды быў мастаком. Падчас абедзеннага перапынку ўсе мужыкі перакурвалі, а ён даставаў аловак і блакнот. Маляваў партрэты і раздорваў. Я расла не ў кватэры, а ў сапраўднай «мастацкай галерэі». На сценах фарбамі дзядуля маляваў вялікія карціны — лебедзяў, якія ляцяць, і «Раніцу ў сасновым лесе», на шкле ў дзвярах — бярозкі. На падлозе ў вітальні метадам аплікацыі з тонка падабраных па колеры кавалкаў лінолеуму зрабіў нешта накшталт дывана. Мне ў спадчыну дастаўся сапраўдны скарб — яго старэнькі чамадан. У ім — партрэты, пейзажы, нацюрморты дзядулі. Ён наогул вельмі любіў прыроду, заўсёды знаходзіў час палюбавацца світанкамі і захадамі сонца. Я з ім праводзіла вельмі шмат часу і вельмі ўдзячна, што ён перадаў мне ўменне заўважаць прыгажосць вакол сябе. І яшчэ дзядуля вельмі любіў усё жывое. ...У яго была процьма прыкормленых катоў, сабак, ён на руку, на плячо сыпаў крошкі, каб вераб'і ды сініцы да яго прылятлі. Я перакананa, што яму вельмі спадабаліся б нашы драўляныя птушкі. Але, на жаль, у яго здарыўся інсульт. Дзядуля сышоў у найлепшы свет у 84 гады. Тым не менш я ведаю, што ён пражыў вельмі шчаслівае жыццё. Часта думаю: вось сёння людзі пастаянна штосьці шукаюць. Нам увесь час для шчасця чагосьці не хапае... Дзядуля ж умеў знаходзіць радасць у кожным моманце. Заўсёды казаў: «Вунь сонца ўстала, значыць, ёсць надзея, што ўсё будзе добра».

ПРА МАГІЮ ДЫ МУЗЫЧНУЮ КАЛОНКУ

Размаўлялі мы ў майстэрні, дзе нараджаюцца на свет крылатыя прадвеснікі шчасця. Адразу ж з парога мой погляд «узлятае» пад столь і затрымліваецца на ластаўцы, чайцы, стрыжы ды буслёку. Назіраючы за плаўнымі ўзмахамі іх крылаў, упадаеш у медытатыўны стан. У нейкі момант нават забываеш, што птушкі зроблены з дрэва, здаецца, што вось-вось яны адна за адной вылецяць з акна...

Каля васьмі гадоў таму гэтаксама, як і я, на драўляную чайку ў сувенірнай краме, бы заварожаныя, глядзелі Юля з Дзімам.

Юля: Гэта было падчас адпачынку ў Чарнагорыі. Перад ад'ездам дадому мы зайшлі ў маленечкую сувенірную краму, дзе зусім выпадкова ўбачылі падобную птушку. Дакладней, Дзіма ўбачыў. Я яе і не заўважыла б, напэўна, бо яна вісела пад самай столлю. Людзі ж рэдка ў крамах глядзяць уверх. Мы ўжо стаялі каля касы, як раптам Дзіма кажа: «Юля, глядзі!» І тузае за вяровачку. У гэты момант пачалася магія — чайка «паляцела». Мы, не раздумваючы, выклалі 30 еўра за крылаты цуд.

Дзіма: Павесілі мы яе на кухні, яна і цяпер там вісіць — як сімвал пачатку нашага творчага шляху. Я штодня любаваўся яе палётам. І мне стала цікава паспрабаваць зрабіць штосьці падобнае самому. Рукамі я працаваць звыклы, большую частку жыцця пражыў у прыватным доме, дапамагаў тату штосьці прыкруціць, адпілаваць. Сваю першую чайку я падарыў цешчы. Потым было яшчэ некалькі, усе імгненна «разляцеліся» па дамах сяброў і сваякоў. Некалькі птушак я аддаў на рэалізацыю ў сувенірныя крамы. На хобі часу не заставалася.

Юля: Так склалася, што ў 2019 годзе мужу прыйшлося на нейкі час пакінуць сваю работу. Я ж якраз пайшла ў дэкрэтны водпуск, але жаданне паказаць птушак іншым людзям не давала спакою. Мне вельмі падабаліся гэтыя душэўныя вырабы. І я прапанавала Дзіму падысці да справы сур'ёзна.

Дзіма: Менавіта тады з'явіўся наш першы шліфавальны станок, зроблены з музычнай калонкі і дрылі. Я майстраваў птушак на балконе, можна сказаць, на каленцы. Рыхтаваўся да першага ў сваім жыцці кірмашу вырабаў ручной работы. Да чайкі дадаліся стрыж і ластаўка.

Юля: І вось мы на «Млыне» — з 16 падпісчыкамі Instagram і сумненнямі, ці патрэбна камусьці тое, што мы робім. Да 31 снежня ў нас было больш як сто прададзеных птушак шчасця і 500 падпісчыкаў. «Млын» даў нам неверагодны зарад і жаданне працягваць справу. Вельмі натхніла рэакцыя наведвальнікаў. Многія спыняліся і глядзелі на нашых птушак як на нейкі цуд. Неўзабаве мы арандавалі памяшканне для майстэрні, закупілі неабходны прафесійны інструмент, каб рабіць птушак хутчэй і больш якасна. Мы не стаім на месцы, пастаянна паляпшаем вырабы. За чатыры гады замянялі адзін матэрыял на іншы, адну фарбу — на другую, пакуль птушкі не сталі надзейнымі і цалкам не задаволілі Дзіму. Бо ён перфекцыяніст — калі за штосьці бярэцца, то робіць на сумленне.

Дзіма: Калі цяпер параўнаць якасць купленай намі ў Чарнагорыі птушкі і тых, што мы робім сваімі рукамі, — гэта неба і зямля.

— Для каго вы робіце сваіх птушак?

Юля: Для людзей, якія любяць незвычайныя рэчы ў інтэр'еры, для рамантыкаў, тых, хто шукае крыху чараўніцтва, тых, хто цэніць менавіта вырабы ручной работы. Нашы птушкі па-за ўзростам і полам. Вельмі часта яны падабаюцца мужчынам, іх прыцягвае фізіка вырабу. Робяць выгляд, што купляюць для дзіцяці, але насамрэч для сябе. Нашы падвясныя птушкі дапамагаюць запаволіцца, «выключыць» шум і мітусню ў галаве.

У асноўным людзі, якія ўжо набылі адну птушку, вяртаюцца яшчэ па падарунке для блізкіх. Буслоў часта дораць паслам, купляюць для музеяў. Нядаўна прыйшло вельмі радаснае паведамленне: «Купіла восенню на «Млыне» вашага бусла. А ён да Новага года прынёс нам доўгачаканага малога. Муж сказаў: «Трэба яшчэ аднаго ў наш дом засяліць. Дзякуй за цуды!» Як я люблю такія гісторыі! Мы шчыра верым, што нашы буслы валодаюць цудадзейнай сілай, бо гэта ўжо не першы малы на рахунку нашых птушачак. Дарэчы, падвясныя птушачкі могуць служыць мабілем над дзіцячым ложачкам, які стане любімай цацкай па меры сталення дзіцяці.

ПРА РУЖОВЫЯ КРЫЛЫ ДЫ РАБОТУ Ў БАНКУ

У калекцыі сям'і Гарошкаў раней былі і ружовыя птушкі, і бірузовыя. Але з часам рамеснікі зразумелі, што людзі аддаюць перавагу класіцы.

Дзіма: Мне запомнілася, як наша ружовая чайка спадабалася сямігадоваму хлопчыку. Бацькі яго доўга адгаворвалі: «Не, гэта для дзяўчынак. Ружовая... Ну куды?» Яны ў выніку ўзялі белую птушку, але потым вярнуліся і замянілі яе на ружовую. Бацькі думаюць, што яны ўсё ведаюць лепш. Так, магчыма. Але часам трэба дазволіць дзіцяці самому зрабіць выбар. Інакш яно так і не даведаецца, што яму сапраўды падабаецца ў гэтым жыцці. Магчыма, зразумее, гадоў у сорак. Але ж, пагадзіцеся, далёка не кожны ў такім узросце вырашыць кардынальна ўсё памяняць, каб пайсці па новым шляху.

— Раней рамяство перадавалася ад бацькі сыну. Вам бы хацелася, каб сын, калі падрасце, таксама далучыўся да сямейнай справы?

Дзіма: Я хачу, каб ён паспрабаваў рознае і выбраў тое, што яму па душы. Мая мама ўсё жыццё працавала ў банку. Таму нават пытанняне стаяла, на каго мне пайсці вучыцца. Я атрымаў эканамічную адукацыю, бо ўсе казалі, што яна перспектыўная. Цяпер разумею, што гэта ну зусім не маё, мне падабаецца штосьці рабіць рукамі, працаваць з дрэвам. Але ў той час я паддаўся ўплыву старэйшых. І страціў шмат гадоў свайго жыцця на работу, да якой не ляжала душа.

Юля: Нашаму сыну пяць гадоў. І мяне вельмі радуе, што Ваня расце ў творчай атмасферы, прыходзіць у майстэрню, з самага дзяцінства штосьці спрабуе пілаваць, ужо ўмее абыходзіцца са шрубакрутам. Птушкай, якая лётае, яго, вядома, ужо не здзівіць. Яму цікавей назіраць, як яны робяцца, які інструмент для чаго прымяняецца. Мне падабаецца, што ён знаходзіцца ў творчым асяродку, стаіць з намі на выстаўках. Гэта, спадзяюся, дасць яму магчымасць у будучыні развіць творчыя здольнасці. Бо, я перакананa, творчасць вельмі важная ў жыцці любога чалавека. Яна дапамагае зразумець, на што здольная твая душа. Тварыць жа можна дзе заўгодна, нават працуючы кантралёрам у аўтобусе.

ПРА СТАРЭНЬКІ ЧАМАДАН ДЫ ПРОСТУЮ РАДАСЦЬ

— Ці складана разам займацца адной справай?

Дзіма: Зрабіць выраб — гэта толькі палова справы. Не менш важна — яго прадаць. Адзін, без жонкі — яна маркетолаг па адукацыі, — я дакладна не справіўся б. Відаць, даўно б ужо кінуў.

Юля: Добра, што ў нашай сямейнай справе ёсць і мужчынскі, і жаночы пачатак. Мы ўзаемадапаўняем адно аднаго, у нас у гэтым плане ўдалы тандэм. Калі ў аднаго рукі апусціліся, другі яго натхняе і штурхае наперад.

Дзіма: Я зразумеў, што важна ісці сваім шляхам, арыентавацца ў першую чаргу на сябе, на свае ўнутраныя адчуванні, інтуіцыю. І тады абавязкова ўсё атрымаецца. Можа, не з першага разу, але, жыццё паказвае, менавіта цяжкасці загартоўваюць, робяць цябе мацнейшым.

Юля: Я веру, што ўсё ў жыцці невыпадкова. У гэтым свеце дакладна ёсць нешта большае, чым бачаць нашы вочы. Такое адчуванне, што гэту справу нам з Дзімам Бог даручыў не проста так, што мы выконваем светлую місію — натхняць і прыносіць людзям радасць.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.
Фота з архіва герояў артыкула.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Вилейский райагросервис»

Лот	Наименование	Земельный участок и местонахождение лота	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Капитальное строение с инвентарным номером 631/С-60154 (назначение – здание одноквартирного жилого дома, наименование – жилой дом, площадь – 61,3 кв. м). Составные части и принадлежности: одноэтажный блочный облицованный кирпичом жилой дом с двумя пристройками, сараем, навесом	Земельный участок с кадастровым номером 621384604101000100, для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома), пл. – 0,0965 га (право аренды), расположенный по адресу: Минская обл., Вилейский р-н, Любанский с/с, д. Журихи, ул. Молодежная, 3б	12048,00	1204,80	602,40
2	Капитальное строение с инвентарным номером 631/С-60112 (назначение – здание одноквартирного жилого дома, наименование – жилой дом, площадь – 62,5 кв. м). Составные части и принадлежности: одноэтажный блочный облицованный кирпичом жилой дом с холодной пристройкой, сараем, навесом	Земельный участок с кадастровым номером 621384604101000091, для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома), пл. – 0,0597 га (право аренды), расположенный по адресу: Минская обл., Вилейский р-н, Любанский с/с, д. Журихи, ул. Центральная, 47	15408,00	1540,80	770,40
3	Капитальное строение с инвентарным номером 631/С-60062 (назначение – здание одноквартирного жилого дома, наименование – жилой дом, площадь – 61,9 кв. м). Составные части и принадлежности: одноэтажный блочный облицованный кирпичом жилой дом с тамбуром, сараем	Земельный участок с кадастровым номером 621384604101000092, для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома), пл. – 0,0587 га (право аренды), расположенный по адресу: Минская обл., Вилейский р-н, Любанский с/с, д. Журихи, ул. Центральная, 49	15216,00	1521,60	760,80
4	Капитальное строение с инвентарным номером 631/С-60064 (назначение – здание одноквартирного жилого дома, наименование – жилой дом, площадь – 61,8 кв. м). Составные части и принадлежности: одноэтажный блочный облицованный кирпичом жилой дом с тамбуром, сараем, навесом	Земельный участок с кадастровым номером 621384604101000094, для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома), пл. – 0,1212 га (право аренды), расположенный по адресу: Минская обл., Вилейский р-н, Любанский с/с, д. Журихи, ул. Центральная, 57А	15216,00	1521,60	760,80
5	Капитальное строение (жилой дом) с инвентарным номером 631/С-60157 (назначение – здание одноквартирного жилого дома, наименование – жилой дом, площадь – 61,8 кв. м). Составные части и принадлежности: одноэтажный блочный облицованный кирпичом жилой дом с двумя пристройками, сараем, навесом	Земельный участок с кадастровым номером 621384604101000098, для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома), пл. – 0,0985 га (право аренды), расположенный по адресу: Минская обл., Вилейский р-н, Любанский с/с, д. Журихи, ул. Молодежная, 8А	15216,00	1521,60	760,80
6	Капитальное строение (жилой дом) с инвентарным номером 631/С-60155 (назначение – здание одноквартирного жилого дома, наименование – жилой дом, площадь – 61,1 кв. м). Составные части и принадлежности: одноэтажный блочный облицованный кирпичом жилой дом с двумя пристройками, сараем, навесом	Земельный участок с кадастровым номером 621384604101000099, для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома), пл. – 0,1402 га (право аренды), расположенный по адресу: Минская обл., Вилейский р-н, Любанский с/с, д. Журихи, ул. Молодежная, 10А	15168,00	1516,80	758,40
7	Капитальное строение (жилой дом) с инвентарным номером 631/С-60066 (назначение – здание одноквартирного жилого дома, наименование – жилой дом, площадь – 72,0 кв. м). Составные части и принадлежности: одноэтажный блочный оштукатуренный жилой дом с верандой, 1/2 сарая	Земельный участок с кадастровым номером 621384604101000097, для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома), пл. – 0,1014 га (право аренды), расположенный по адресу: Минская обл., Вилейский р-н, Любанский с/с, д. Журихи, ул. Молодежная, 6А	17040,00	1704,00	852,00
8	Капитальное строение (жилой дом) с инвентарным номером 631/С-59395, (назначение – здание одноквартирного жилого дома, наименование – жилой дом, площадь – 77,9 кв. м). Составные части и принадлежности: одноэтажный блочный оштукатуренный жилой дом с пристройкой, сараем	Земельный участок с кадастровым номером 621385408101000157, для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома), пл. – 0,1537 га (право аренды), расположенный по адресу: Минская обл., Вилейский р-н, Осиповичский с/с, д. Осиповичи, ул. Центральная, 84	19056,00	1905,60	952,80

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
9	КЗС-25 Осиповичи, инв. № 6052-ОС	9000,00	900,00	450,00
10	Бункер зерновой, инв. № 6050-ОС	676,80	67,68	33,84
11	КЗС-25 (раукомпл.), инв. № 6051-ОС	4392,00	439,20	219,60
12	Трактор МТЗ 1523В гос. № 68-46ОА-5, инв. № 416	9504,00	950,40	475,20
13	Бытовка (метал.), инв. № 6057-ос1	675,00	67,50	33,75
14	Вагончик 6,7 *3 м, инв. № 6058-ос1	3960,00	396,00	198,00

В отношении лотов №№ 1–8 проводятся пятые повторные торги. **Стоимость снижена на 60 %.** Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 208 (30088) от 26.10.2023, стр. 10, № 239 (300969) от 09.12.2023, стр. 14, № 6 (300990) от 10.01.2024, стр. 15, № 22 (301006) от 01.02.2024, стр. 15, № 36 (3010190) от 21.02.2024, стр. 14. В отношении лотов №№ 9–12 проводятся третьи повторные торги. **Стоимость снижена на 40 %.** Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 228 (300958) от 24.11.2023, стр. 15, № 22 (301006) от 01.02.2024, стр. 15, № 36 (3010190) от 21.02.2024, стр. 14. В отношении лотов №№ 13, 14 проводятся вторые повторные торги. **Стоимость снижена на 25 %.** Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 228 (300958) от 24.11.2023, стр. 15, № 36 (3010190) от 21.02.2024, стр. 14

Местонахождение лотов №№ 9–14: Минская обл., Вилейский р-н

Дата и время проведения торгов	**20 марта 2024 года в 12.00 (регистрация – с 11.30 до 11.55)**
Срок приема заявлений и внесения суммы задатка	**с 10.00 7 марта 2024 года до 16.00 18 марта 2024 года**
Ограничения (обременения)	Лоты №№ 3–8 имеют обременения в виде заключенных договоров найма жилых домов (помещений). В отношении лотов №№ 1–8 имеется ограничение (обременение) в виде залога (залогодержатель – ОАО «Белагропромбанк»). Залог прекращается в случае реализации объекта на торгах (ст. 333 ГК РБ). Лот № 14 имеет обременение в виде заключенного договора аренды. Вопросы по обременениям по тел. 80172552928

Условия для участия в торгах:

1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с **BY36ALFA301222155700 40270000**, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: **OTHR 40901.** Задаток для участия в торгах по Лоту «__», ОАО «Вилейский райагросервис», проводимых 20.03.2024.

2. Заявление на участие (на каждый лот отдельное) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельное), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления являются дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов). По вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе обращаться по телефонам: +375293082897, +375293058650.

3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.

4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.

5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукциониста: по лотам №№ 1–8 – 5 % от конечной цены предмета торгов, по лотам №№ 9–14 – 7 % от конечной цены предмета торгов.**
Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 20 (двадцати) рабочих дней со дня проведения торгов.

6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте https://orgtorg.by/info.

7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. По вопросу осмотра объектов обращаться по телефону: **+375299999112, Чеслав.** Дополнительная информация по лотам №№ 1–8 по тел. **+375293058650, Алена.**

8. Организация и проведение аукциона осуществляются на основании норм Положения «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

9. Государственная регистрация (удостоверение) договора купли-продажи недвижимого имущества и возникающих на его основании прав осуществляется Покупателем самостоятельно и за свой счет

Информация о продавце	**ОАО «Вилейский райагросервис» в лице ликвидатора – ООО «Партнёр-Консультант», тел. +375172552928 (222416, г. Вилейка, ул. 1 Мая 105, УНП 600010756)**
Организатор аукциона	**ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127: ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torgi@orgtorg.by • сайт https://orgtorg.by • telegram https://t.me/orgtorg**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ НЕЖИЛЫХ ПОМЕЩЕНИЙ

Организатор аукциона – РУП «Белтелеком» в лице Брестского филиала, расположенного по адресу: г. Брест, пр-т Машерова, 21-2

На аукцион выставляется право заключения договора аренды недвижимого имущества, которое представляет собой:

Лот 1: Часть помещения и вспомогательная площадь (тамбур) на 1-м этаже в капитальном строении, здании АТС-3, общей площадью 50,8 кв. м по ул. Звёздной, 3 в г. Пинске Брестской области:

1.1. Начальная цена продажи права заключения договора аренды и размер задатка составляет: 1БАВ * 0,25 * 50,8= 12,7 БАВ.

Срок аренды – 5 лет, начальная цена продажи права и задатка согласно п. 7.2 Положения о порядке определения размера арендной платы, утвержденного Указом Президента Республики Беларусь от 16.05.2023 № 138; коэффициент – 3,0, целевое использование – для производственных целей (за исключением вредных производств), размещение офиса, складского помещения, оказания услуг, осуществления розничной торговли.

Аукцион состоится 29 марта 2024 года в 14.00 по адресу: 224030, г. Брест, пр-т Машерова, 21-2 в малой студии Брестского филиала РУП «Белтелеком».

Документы на участие в аукционе принимаются с 12 марта 2024 года по 28 марта 2024 года в рабочее время с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00 по адресу: 224030, г. Брест, пр-т Машерова, 21-2, каб. № 416.

Для участия в аукционе участник аукциона в срок, установленный для приема документов:

- перечисляет задаток на р/с Брестского филиала РУП «Белтелеком» № BY26AKBB30121001100010001000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» (BIC)-AKBBBY2X, УНП 201003265;
- подает заявление на участие в аукционе;
- заключает соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона;
- представляет копию платежного документа о перечислении задатка.

Помимо указанных документов:

- физическое лицо предъявляет документ, удостоверяющий личность;
- индивидуальный предприниматель – копию свидетельства о государственной регистрации;
- юридическое лицо (резидент Республики Беларусь) – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию; нерезидент – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения.

Представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя.

Копии документов представляются без нотариального засвидетельствования.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наивысшую цену за предмет аукциона.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона **обязан**:

1) в установленном порядке перечислить на расчетный счет арендодателя сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка;

2) возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение, в том числе расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о затратах на организацию и проведение аукциона, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников перед началом аукциона под роспись;

3) заключить договор аренды по результатам аукциона в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона и подписания протокола аукциона.

В случае отказа или уклонения Участника аукциона, ставшего победителем аукциона (единственным участником аукциона), от выполнения следующих обязанностей:

- подписания протокола о результатах аукциона;
- оплаты суммы, по которой продано право заключения договора аренды;
- возмещения затрат на организацию и проведение аукциона;
- заключения договора аренды – **уплачивает штраф** в размере 50 базовых величин.

Если при проведении аукциона участник аукциона вместе с другим(и) участником(ами) аукциона согласится с объявленной аукционистом ценой, но ни один из них не согласится со следующей объявленной аукционистом ценой и после предложения аукциониста этим участникам аукциона объявить свою цену, которая должна быть выше последней цены, с которой согласились участники аукциона, ни один из этих участников не предложит свою цену, в результате чего аукцион будет признан нерезультативным, участник аукциона **уплачивает штраф** в размере 50 базовых величин.

Порядок оформления участия в аукционе, а также порядок проведения аукциона определены Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 г. № 1049.

Телефон для справок (8-0162) 22-10-20, тел./факс 22-15-42.

Извещение об открытом аукционе по продаже конфискованного имущества 9 апреля 2024 года

№ лота	Наименование и местонахождение недвижимого имущества	Начальная цена, руб.	Сумма задатка, руб.
1	1/4 доли в имущественном праве на капитальное строение с инвентарным номером 400/С-60037, назначение – здание одноквартирного жилого дома, наименование – жилой дом, общая площадь 113,2 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 422080404601000072 по адресу: г. Гродно, ул. Димитровка, 24. В капитальном строении зарегистрированы и постоянно проживают граждане, в том числе несовершеннолетние	20 160	2 016

Лоты продаются по поручению управления по Гродненской области Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь.

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, тел.: (0152) 626055, 626056.

При проведении торгов предусмотрен шаг аукциона – 10 %.

Условия продажи отсутствуют.

Уполномоченный орган и хранитель недвижимого имущества предоставляют возможность предварительно ознакомиться с недвижимым имуществом.

К участию в аукционе допускаются резиденты Республики Беларусь (при продаже земельных участков с учетом особенностей, установленных законодательством об охране и использовании земель) и нерезиденты Республики Беларусь (за исключением продажи земельных участков), которые своевременно подали заявления на участие в аукционе по форме, определенной организатором аукциона, внесли в установленном порядке задаток, представили другие необходимые документы и подписали соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (далее – участники аукциона).

К участию в торгах допускаются лица, представившие организатору торгов следующие документы:

- копии платежных поручений о внесении **задатка** за подачу заявления на расчетный счет BY24 AKBB 3012 0000 4181 0400 0000 в Гродненском областном управлении № 400 ОАО АСБ «Беларусбанк», БИК AKBBBY2X, УНП 590727594, получатель – коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», с отметкой банка-отправителя об их исполнении.

К заявлению на участие в аукционе прилагаются: **юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем РБ** – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; **иностранным юридическим лицом** – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; **представителем юридического лица РБ** – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); **представителем гражданина или индивидуального предпринимателя РБ** – нотариально удостоверенная доверенность; **представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица** – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия.

Участник аукциона, желающий принять участие в аукционе по нескольким объектам (лотам), вносит задаток в сумме, предусмотренной в извещении, для каждого предмета торгов. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в день и время, установленные организатором аукциона и указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются.

Аукцион проводится в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 19.02.2016 № 63 и Положением, утвержденным организатором аукциона.

По письменному указанию подразделения Департамента недвижимое имущество может быть снято с аукциона организатором аукциона в любое время до объявления его проданным.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условием на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах аукциона. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется победителем торгов (покупателем) в течение 20 рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона (информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись).

Аукцион состоится 9 апреля 2024 года в 12.00 в здании горисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, актовый зал.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 117 в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 **с 11 марта по 3 апреля 2024 года.**

Телефоны для справок в Гродно: (0152) 626055, 626056.

Адреса сайтов: Государственного комитета по имуществу **http://gki.gov.by,** Гродненского городского исполнительного комитета **http://grodno.gov.by,** коммунального унитарного предприятия по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости» **http://gcn.by.**

Центр Промышленной Оценки
• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1607. Сайт в интернете: www.cpo.by

Продавец: ОАО «Лидахлебопродукт», Гродненская область, г. Лида, ул. Булата, 1. Тел. (0154) 65 25 01

Оператор ЭТП: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб.
Предмет электронных торгов: Клеточное оборудование птичника № 12 «Унивент-550 л» (бывший в употреблении), 2009 г. в., инв. номер 5011, расположенный по адресу: Гродненская обл., г. Лида, ул. Докучаева, 28	**108 000,00 (снижена на 50 %)**

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – **ЗАО «Центр промышленной оценки»**

Срок подписания договора купли-продажи: 15 рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение **3 %** от цены продажи в течение 3 дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении торгов опубликовано в газете «Звязда» от 20.02.2024 г.

Дата и время начала и окончания электронных торгов:
Начало торгов: 10.00 **18.03.2024 г.**
Окончание торгов: 11.00 **18.03.2024 г.**
Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются по **15.03.2024 г.** до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные данные	Тел.: +375 17-310-36-37; +375 (29)-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by

---

Извещение об открытом аукционе по продаже права на размещение средства рекламы, в том числе средства наружной рекламы, на государственном недвижимом имуществе в г. Гродно 9 апреля 2024 года

№ п/п	Адрес места и срок размещения средства наружной рекламы	Тип технического средства	Количество конструкций (единиц)	Количество сторон (плоскостей)	Начальная цена, руб.	Сумма задатка, руб.
1	ул. Кабяка (остановочный пункт транспорта общего пользования «Улица Кабяка», территория, прилегающая к зданию № 13); ул. Советских Пограничников (остановочный пункт транспорта общего пользования «Улица Титова», территория, прилегающая к жилому дому № 55); ул. Брикеля (остановочный пункт транспорта общего пользования «Средняя школа № 28», территория, прилегающая к жилому дому № 16); ул. Лиможа (остановочный пункт транспорта общего пользования «Средняя школа № 36», территория, прилегающая к зданию № 41 по ул. Курчатова (Костел Пресвятого Искупителя)); ул. Максима Горького (остановочный пункт транспорта общего пользования «Технологический колледж», территория, прилегающая к зданию № 86 по ул. Курчатова); ул. Максима Горького (остановочный пункт транспорта общего пользования «Улица Богуцкого», территория, прилегающая к жилому дому № 104); бульвар Ленинского Комсомола (остановочный пункт транспорта общего пользования «Медицинский университет», территория, прилегающая к зданию № 80 по ул. Максима Горького); сроком на 3 года	Специализированные средства наружной рекламы, совмещенные с остановочным навесом	1 конструкция, 6 сторон для каждого технического средства		1 274,28	1 274,28
Рекламораспространитель (победитель аукциона) размещает средство наружной рекламы (специализированные средства наружной рекламы, совмещенные с остановочным навесом) в течение двух месяцев со дня выдачи разрешения на размещение средства наружной рекламы. Рекламораспространитель (победитель аукциона) обращается в эксплуатирующую организацию (ОУПП «Гродненское городское ЖКХ») за разрешением на проведение работ по монтажу средства наружной рекламы и передает демонтированные элементы остановочного навеса эксплуатирующей организации						
8	ул. Победы (ул. Победы, территория, прилегающая к зданию № 27) сроком на 3 года	Рекламная щитовая двусторонняя конструкция (6х3 м) с подсветкой	1	2	616,90	616,90
Рекламораспространитель (победитель аукциона) размещает средство наружной рекламы (рекламная щитовая двусторонняя конструкция (6х3 м) с подсветкой) в течение двух месяцев со дня выдачи разрешения на размещение средства наружной рекламы						

Аукцион состоится **9 апреля 2024 года** в 12.00 в здании горисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, актовый зал.

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, телефоны: 8 (0152) 62 60 55, 60 60 56

Задаток вносится в белорусских рублях в сумме согласно настоящему извещению не позднее **3 апреля 2024 года** (в случае участия в торгах в отношении нескольких лотов задаток вносится для каждого из предметов аукциона) на расчетный счет BY24 AKBB 3012 0000 4181 0400 0000 Гродненское областное управление № 400 ОАО АСБ «Беларусбанк», г. Гродно, БИК AKBBBY2X, УНП 590727594, код назначения платежа 40901, получатель – коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости».

Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение пяти рабочих дней со дня проведения аукциона обязан перечислить на расчетный счет, указанный в протоколе о результатах торгов, сумму средств, за которую продан предмет торгов, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору торгов затраты на их организацию и проведение.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 117, в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 **с 11 марта по 3 апреля 2024 года**.

Заявление на участие в аукционе подается с приложением следующих документов: заверенная банком копия платежного документа о внесении суммы задатка на расчетный счет организатора торгов; копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя; эскиз средства наружной рекламы, выполненный в цвете на бумажном носителе в формате А4 или электронном носителе. Физическим лицом, в том числе индивидуальным предпринимателем, представляется документ, удостоверяющий личность; представителем физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица – оригинал документа, подтверждающего его полномочия, и документ, удостоверяющий личность.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке проведения торгов на право размещения средств рекламы на недвижимом имуществе, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 7 июля 2021 г. № 395. До начала аукциона его участники проходят регистрацию (в т. ч. доводится информация о затратах на организацию и проведение аукциона). Аукцион проводит аукционист, определяемый организатором торгов. Аукцион начинается с оглашения аукционистом правил проведения аукциона, начальной цены, шага аукциона. Шаг аукциона: от 5 до 15 процентов от предыдущей цены предмета аукциона. Не допускается продажа предмета аукциона по начальной цене. Аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднимет только один участник. Аукционист трижды называет цену, по которой продан предмет аукциона, и объявляет о продаже данного предмета аукциона, а также сообщает номер участника, выигравшего аукцион по данному предмету аукциона, который является победителем аукциона. Аукцион по конкретному предмету аукциона признается несостоявшимся, о чем комиссией составляется протокол о признании аукциона несостоявшимся, если заявление на участие в нем подано только одним участником, или для участия в аукционе не было подано ни одного заявления, или на аукцион явился один из участников, или ни один из участников не явился на аукцион.

Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником либо для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Для получения разрешения на размещение средства наружной рекламы рекламораспространитель (победитель аукциона) представляет в Гродненский городской исполнительный комитет заявление и иные документы, предусмотренные в регламенте административной процедуры по получению разрешения на размещение средства наружной рекламы, не позднее 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах торгов.

Гродненский городской исполнительный комитет и рекламораспространитель (победитель аукциона) в течение 10 рабочих дней со дня регистрации заявления заключают договор на размещение средства наружной рекламы, в соответствии с которым победителю аукциона предоставляется право на использование городской среды в рекламных целях.

Рекламораспространитель (победитель аукциона):

- несет ответственность за несущую способность, монтаж и эксплуатацию средства наружной рекламы и разрабатывает техническую документацию на конструкцию. Монтаж средства наружной рекламы осуществляет из элементов заводского изготовления в соответствии с действующими строительными и нормативно-техническими требованиями;

- после окончания размещения средства наружной рекламы обязан демонтировать рекламную конструкцию (наземную часть и фундамент), восстановить газонное и/или тротуарное покрытие.

Рекламораспространитель (победитель аукциона) самостоятельно получает технические условия и изготавливает проект на электроснабжение рекламной конструкции с учетом требований СП 4.04.01-2022 (если это требуется). При производстве строительно-монтажных работ руководствуется Правилами по охране труда при выполнении строительных работ (постановление № 24/33 от 31.05.2019 г. Министерства труда и социальной защиты Республики Беларусь и Министерства архитектуры и строительства Республики Беларусь).

Нясумнае чытанне

У ПОШУКАХ СУПЕРСЯБРА К.

ЗНАЙСЦІ суперсябра К. і не згубіцца ў краіне Забыцця, сабраць Камандны дух у чароўную ракавінку, развеяць чары хітрай царыцы Лукаўі, дапамагчы разгубленым героям... Гучыць як нешта казачна-фантастычнае? Зусім не! Для выхаванцаў сталічнага дзіцячага садка № 579 усе гэтыя чароўныя прыгоды сталі рэальнасцю падчас праходжання квэст-гульні «У пошуках суперсябра К.».

Выхаванцы дзіцячага садка з задавальненнем прымалі ўдзел ва ўсіх актыўнасцях: спявалі, танцавалі, адгадвалі загадкі і ў канцы, пасля ўсіх выпрабаванняў, нарэшце знайшлі свайго самага галоўнага сябра — кнігу.

Чараўніцтва пачалося са з'яўлення Феі Слова, ролю якой выканала **член Саюза пісьменнікаў Беларусі Валянціна ДРАБЫШЭЎСКАЯ.** Яна па-майстэрску залучыла дзяцей у квэст-гульню, створаную па матывах кніг беларускіх пісьменнікаў. Чым далей, тым больш чараўніцтва. Так, хутка ў зале з'явіліся самыя сапраўдныя героі, якія быццам толькі што сышлі са старонак тых самых кніг: Шубуршун, Сабака Мэлі, Дамавічок Сеня, Павучок Славік, Вяснушка, ролі якіх выканалі юныя ўдзельнікі творчай літаратурнай студыі ад Саюза пісьменнікаў Беларусі.

Атрымалася цудоўнае спалучэнне прыемнага з карысным. У лёгкай гульнявай форме малыя бліжэй пазнаёміліся з сучаснай беларускай дзіцячай літаратурай. Усё гэта было створана Валянцінай Драбышэўскай у рамках творчага праекта для дзяцей «Падарожжа па Беларусі» ад Выдавецкага дома «Звязда». Мы паразмаўлялі з аўтаркай квэст-гульні і даведаліся, як нараджаюцца такія ідэі.

— У мяне вялікі досвед працы з дзецьмі: 32 гады педагагічнага стажу. Калі старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі Аляксандр Мікалаевіч Карлюкевіч убачыў мае выступленні, то прапанаваў стварыць мерапрыемства, падчас якога можна папулярызаваць кнігі беларускіх аўтараў, — падзялілася пісьменніца.

— Ідэя была зразумелая, заставалася прыдумаць форму, цікавую і карысную для маленькіх чытачоў. Сучасныя дзеці вельмі цікаўныя, яны шмат часу праводзяць у гаджэтах, і таму толькі інтэрактыўная форма з эфектамі візуалізацыі можа захапіць іх, — распавядае Валянціна Драбышэўская. — Вось я і прыдумала квэст-гульню, у якой спалучаюцца розныя віды актыўнасцяў, развіваюцца творчыя здольнасці дзяцей, іх камунікацыйныя навыкі, выхоўваецца любоў да кнігі, фарміруецца навык работы ў камандзе. А яшчэ разыначка квэста ў тым, што галоўныя ролі выконваюць дзеці, равеснікі патэнцыйных гледачоў. Гэта яшчэ больш прывабліве і паказвае, што на месцы літаратурнага героя апынуцца нескладана, галоўнае — прачытаць кнігу.

Самая юная сярод артыстаў — Вара Сушкова. Яна выканала ролю Сабакі Мэлі. Дзяўчынка яшчэ ходзіць у дзіцячы садок, аднак выступаць перад гледачамі ёй зусім не страшна, бо побач — надзейная апора: старэйшы брат Ваня ў вобразе Дамавічка Сені. Роля энергічнага Шубуршуна дасталася Ярославу Байкову, Павучка Славіка — Раману Сяміжону, бабуля якога — Таццяна — выконвае ролю злой царыцы, а вясёлую Вяснушку іграе Анастасія Салушчава. Так што квэст яшчэ і пакаленні аб'ядноўвае, і адраджае традыцыі сямейнага чытання.

Варта адзначыць, што квэст-гульня вельмі адаптыўная. Яе змест можа вар'іравацца ў залежнасці ад узросту гледачоў і ўмоў пляцоўкі для выступлення. А яшчэ падчас квэста гучаць творы сучасных беларускіх пісьменнікаў на рускай і беларускай мовах.

Выступленне ў дзіцячым садку № 579 было ўжо пятым па ліку. За плячыма ў артыстаў чатыры квэст-гульні ў Лідзе, дзе ўсё прайшло на «ўра!»

— Дзеці з радасцю набывалі новага суперсябра К., таму што зразумелі, што з кнігай таксама можна цікава бавіць час: пераўвасабляцца, чытаць вершы, казкі, адгадваць загадкі, — распавядае Валянціна Драбышэўская. — Калі бачыш ззяючыя вочы дзяцей і іх зацікаўленасць , то становіцца відавочна, што з дапамогай нашага квэста яны не толькі набылі новую кнігу, але і акунуліся ў свет сучаснай дзіцячай літаратуры. Гэта дае цвёрдую ўпэўненасць у тым, што ў будучыні мы выхаваем свядомага чытача, чалавека з крытычным мысленнем і развітай мовай.

Праект мае шмат планаў: яго ўжо з нецярпеннем чакаюць у розных гарадах Беларусі. Таксама праект прадставіць на XXXI Мінскай міжнароднай кніжнай выставе-кірмашы. Фея Слова Валянціна Драбышэўская абяцае, што будзе займальна, пазнавальна і чароўна!

Лізавета ГОЛАД, фота аўтара.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

СВЯТА НА ПАРОЗЕ

САЛАТА «ДЛЯ КАХАНЫХ»

Спатрэбіцца: *капуста пекінская — палова невялікага качана, апельсін — 0,5 шт., грэцкія арэхі — 1 жменя, мёд — 1 ст. л., вада — 1 ч. л., курынае філе — 0,5 шт., некалькі галінак пятрушкі.* ***Для запраўкі:*** *апельсін — 0,5 шт., соевы соус — 1 ст. л., бальзамічны воцат — 1 ч. л., соль і перац молаты — на смак, алей — 2 ст. л.*

Курынае філе можна ўзяць вэнджанае (тады смак салаты атрымаецца больш пікантным), а можна адварыць у падсоленай вадзе ці запекчы ў духоўцы.

Падрыхтуем арэшкі. Мёд разводзім у вадзе, кладзём у патэльню, ставім на агонь. Кладзём арэхі. Даём мядовай карамелі цалкам пакрыць іх, пераварочваючы кожны.

Выкладваем карамелізаваныя арэшкі на пергамент. Пакідаем астыць.

Капусту наразаем тонка. Яна ўкладваецца на блюда першым пластом. Курынае філе разбіраем на валокны. Выкладваем на капусту.

Апельсін чысцім ад скуры і прожылкаў, вызваляючы долькі мякаці. Дзелім кожную дольку на палавінкі. Выкладваем зверху на курыцу.

Рыхтуем запраўку. Злучаем алей, выціскаем туды сок апельсіна, дадаем соевы соус, бальзамічны воцат. Добра змешваем, солім, перчым на смак.

Шчодра паліваем салату запраўкай.

Астылыя арэхі ламаем рукамі на кавалачкі і выкладваем зверху. Упрыгожваем салату лісцікамі пятрушкі.

КАВАВЫ МУС

Кававыя дэсерты — гэта класічны вытанчаны пачастунак, які лёгка можна прыгатаваць дома, выкарыстоўваючы звычайную растваральную каву. Нават той, хто толькі пачынае свае кулінарныя эксперыменты, з лёгкасцю справіцца з гэтым рэцэптам, бо інгрэдыенты простыя, а вынік перасягне ўсе чаканні. Прыгатаванне займае ўсяго 10 хвілін, не патрабуе жалаціну і нават не ўключае выкарыстанне духоўкі.

Спатрэбіцца: *цукар — 3 ст. л., кукурузны крухмал — 2 ст. л., растваральная кава — 1 ст. л., малако — 500 мл, шакалад 60 % і больш — 50 г.*

У каструлі з тоўстым дном змешваем тры сталовыя лыжкі цукру, дзве сталовыя лыжкі кукурузнага крухмалу і лыжку растваральнай кавы. Змешваем сухія інгрэдыенты і паступова ўліваем 500 мл малака. Разаграваем сумесь на пліце, увесь час памешваючы.

Калі кава цалкам растворыцца, дадаем у каструлю 50 г шакаладу і працягваем варыць на сярэднім агні да атрымання аднастайнай кансістэнцыі.

Разліваем атрыманы мус па крэманках і ставім у халадзільнік, каб дэсерт застыў.

У асобнай крэманцы змешваем дзве сталовыя лыжкі цукру і дзве сталовыя лыжкі растваральнай кавы, дзве сталовыя лыжкі гатаванай вады. Старанна змешваем і ўзбіваем да атрымання аднастайнай масы крэмавай кансістэнцыі і акуратна раскладваем па-над першым пластом мусу. Пасыпаем парашком какавы і падаём.

Гэты цудоўны дэсерт лепш падаваць раніцай ці ўдзень, бо ён можа крыху бадзёрыць.

ЁСЦЬ ІДЭЯ!

ДЭКАРАТЫЎНЫЯ ПАДУШКІ

ЖНІ ПШАНІЧКУ ЗЕЛЯНЕНЬКУЮ, АДДАВАЙ ДАЧКУ МАЛАДЗЕНЬКУЮ (БЕЛАРУСКАЯ НАРОДНАЯ ПРЫМАЎКА).

Тонкасці прафесіі

АФІЦЭР ЖАНОЧАГА РОДУ

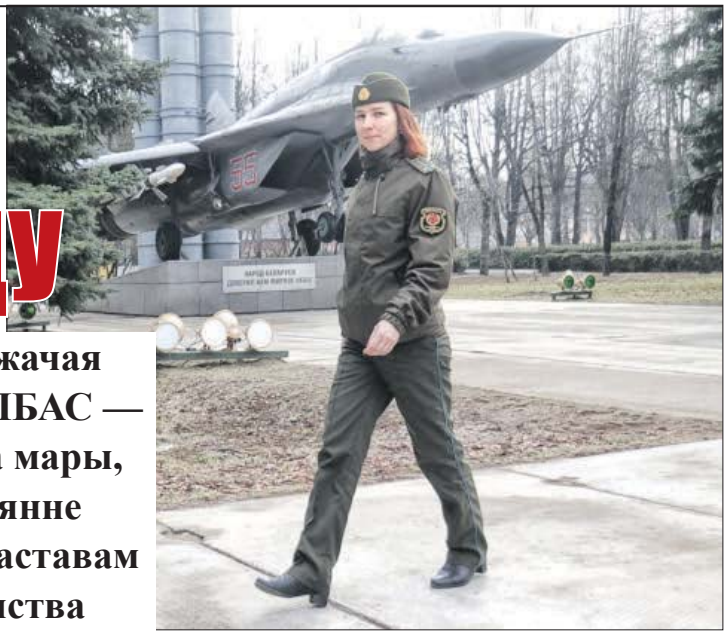

Ваеннаслужачая Наталля БОЛБАС — пра шлях да мары, узаемадзеянне з асабовым саставам і мацярынства

У нашай краіне, напэўна, няма нежаночых прафесій. Нават у справе абароны Айчыны жанчыны даўно зарэкамендавалі сябе як высакакласныя спецыялісты, якім пад сілу, нягледзячы на далікатнасць, — любыя задачы. Прадстаўніцы прыгожай паловы чалавецтва служаць у розных падраздзяленнях Узброеных Сіл. Нясуць баявое дзяжурства па супрацьпаветранай абароне, рыхтуюць сабак для патрульнай, мінна-вышуковай, пошукава-ратавальнай і вышуковай дзейнасці, рэалізуюць сябе ў ваеннай медыцыне, журналістыцы, дасягаюць вяршынь у дыпламатычнай службе, радуюць сваімі поспехамі на спартыўных пляцоўках і надзейна трымаюць абарону ў радыёэфіры. Вялікую работу жанчыны праводзяць і з асабовым саставам. Яны не толькі дапамагаюць асвойваць воінскую спецыяльнасць, а яшчэ і адказваюць за маральны дух калектыву.

Сярод іх — і старшы лейтэнант Наталля Болбас, за плячыма якой 19 гадоў воінскай службы. Апошнія пяць ваеннаслужачая з'яўляецца псіхолагам 483-га асобнага батальёна аховы і абслугоўвання камандавання Ваенна-паветраных сіл і войскаў супрацьпаветранай абароны. Калі Наталля ўпершыню пераступіла парог КПП камандавання, то адразу зразумела — трапіла дадому.

На адаптацыю — два-тры месяцы

У псіхолага батальёна шмат абавязкаў. Асноўны — сачыць за тым, каб салдаты тэрміновай службы як мага хутчэй адаптаваліся. Наталля Болбас дапамагае знайсці пункты судакранання з саслужыўцамі, военачальнікамі, стаць часткай вялікай ваеннай сям'і.

— Ёсць хлопцы, якія ўжо на трэці дзень службы адчуваюць сябе тут як рыба ў вадзе, — кажа старшы лейтэнант. — Іншым, каб прызвычаіцца да новай абстаноўкі, абавязкаў, калектыву, патрабуецца каля паўгода. У сярэднім адаптацыя займае два-тры месяцы. Аднак сустракаюцца і тыя хлопцы, хто ўвогуле не адаптуецца. Такіх вельмі мала. За чатыры з паловай гады маёй службы ў батальёне быў толькі адзін такі салдат.

Сакрэт лёгкай адаптацыі — у індывідуальным падыходзе да кожнага. «Усё залежыць ад таго, што малады чалавек прынёс з сям'і, — заўважае Наталля. — Камусьці не хапае «мужчынскіх» якасцяў — развіваем. Камусьці — упэўненасці ў сабе. Спрабуем прывіць і гэта. Аднак самы вялікі біч у наш час — гэта недахоп камунікацыі. Большасць маладых людзей проста не ўмее размаўляць з навакольнымі. Яны прызвычаіліся ўвесь час сядзець у тэлефонах і камп'ютарах, камунікаваць з дапамогай перапіскі, таму, калі прыходзяць ў армію, ім вельмі цяжка знаходзіць агульную мову адзін з адным. Ва ўсіх адна і тая ж просьба: «Дайце мне тэлефон, мне трэба паглядзець, што мне напісалі». Даводзіцца нанова вучыцца кантактаваць».

Працуе псіхолаг і з пастаянным саставам. У ваеннаслужачых кантрактнай службы — свае запыты. «Іх больш цікавяць праблемы сямейнага характару, — удакладняе афіцэр. — Каго-сьці не слухаюцца дзеці, таму просяць парады. Іншыя канфліктуюць з жонкамі, шукаюць шлях прымірыцца. Бывае, што вайскоўцы звяртаюцца са службовымі пытаннямі: цікавяцца, як правільна паводзіць сябе ў канкрэтнай сітуацыі з асабовым саставам, як дапамагчы хутчэй адаптавацца салдатам».

Калі ў батальён прыходзіць новы афіцэр, псіхолагу неабходна дапамагчы яму знайсці агульную мову як з салдатамі тэрміновай службы, так і з саслужыўцамі, стаць часткай воінскага калектыву. Адным словам, вывучэнне клімату ў падраздзяленні — найважнейшая задача, ад вырашэння якой залежыць многае.

На шляху да мары

З самага дзяцінства Наталля Болбас марыла аб афіцэрскіх пагонах. І гэта не дзіва — расла ў ваенным гарадку. Бацькі хоць і не былі ваеннаслужачымі, але ўсё жыццё працавалі на грамадзянскіх пасадах у воінскай часці, якая размяшчалася ў Стаўбцоўскім раёне. Усюды акружалі людзі ў прыгожай воінскай форме. Усё гэта вельмі падабалася дзяўчынцы.

Пасля заканчэння школы яна паступіла ў Мінскі гарадскі педагагічны каледж імя М. Танка, затым скончыла Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя М. Танка, дзе асвойвала спецыльнасць «Практычная псіхалогія». Пасля заканчэння навучальнай установы набіралася вопыту ў дзіцячым садку, але лёс усё-такі закінуў туды, куды Наталлі вельмі хацелася.

— Аднойчы ехалі на электрычцы дадому разам з аднакласніцай, якая служыла ў 15-й зенітнай ракетнай брыгадзе ў Фаніпалі, — згадвае Наталля Болбас. — Яна паведаміла, што ў воінскай часці ёсць вакансія, і прапанавала прыходзіць на службу. Прыйшла. Узялі. Спачатку была планшэтысткай, хадзіла на баявыя дзяжурствы, затым тэлефаністкай.

Наталля хутка ўцягнулася ў службу. Нават не заўважыла, як у 15-й зенітнай ракетнай брыгадзе пралятелі 15 гадоў. Тут, дарэчы, сустрэла будучага мужа. У сям'і ваеннаслужачых выхоўваюцца сын і дачка. Менавіта блізкія і падтрымалі Наталлю, калі ёй паступіла прапанова аб службе ў камандаванні Ваенна-паветраных сіл і войскаў супрацьпаветранай абароны. Тут збылася яе даўняя мара — жанчына атрымала першае афіцэрскае званне.

Па параду да старшага лейтэнанта

Да новага месца службы доўга прызвычайвацца не давялося. Разуменне пастаўленых задач, добрыя адносіны з боку новага калектыву, важнасць даручанай ёй справы паўплывалі на тое, што Наталля гатова была жыць на службе.

— Калі прыходзіць новае папаўненне, я і цяпер фактычна з імі жыву, — расказвае старшы лейтэнант. — Прыязджаю ў падраздзяленне ў сем раніцы, з'язджаю ўжо пасля адбою. Кожнага трэба вывучыць, прадыягнаставаць.

Ваеннаслужачая прызнаецца, што вопыт, які яна ў свой час атрымала падчас работы ў дзіцячым садку, ёй спатрэбіўся і ў арміі. «Маленькія дзеці хочуць, каб іх лішні раз абнялі, пацалавалі, пашкадавалі, — кажа псіхолаг. — У арміі дзеці старэйшыя, але часам і іх шкадаваць даводзіцца, дзесьці ўгаворваць. Усе праблемы закладваюцца ў дзіцячым узросце. Гледзячы на салдат, разумееш, як іх выхоўвалі. Думаеш, што з гэтым рабіць, і шукаеш спосаб ім дапамагчы».

Гэта на першым этапе салдаты тэрміновай службы недаверліва глядзяць у бок псіхолага. Потым разумеюць, што са старшым лейтэнантам можна падзяліцца набалелым, параіцца. Прычым, як высвятляецца, звяртаюцца не толькі з пытаннямі, якія ўзнікаюць у воінскім калектыве, а таксама з праблемамі, што ёсць дома. Бывае, што па кансультацыю да псіхолага прыходзяць мамы, сёстры, жонкі і дзяўчаты маладых людзей. Яна не адмаўляе нікому.

Калі мама — ваеннаслужачая

Наталля не хавае: служыць ва Узброеных Сілах жанчыне няпроста. І не па той прычыне, што гэтая прафесія больш мужчынская. «Справа ў тым, што ў жанчыны — шырокае кола абавязкаў дома, — тлумачыць яна. — Як правіла, менавіта на жанчыне і выхаванне дзяцей, і хатнія абавязкі. Пры гэтым жанчыны-ваеннаслужачыя разумеюць, што ў любую секунду іх могуць выклікаць на службу».

Раптоўныя выклікі мамы на службу або позняе яе вяртанні дамоў родныя Наталлі ўспрымаюць з разуменнем. Яе муж да нядаўняга часу сам жыў у такім рэжыме. Сын і дачка з самага дзяцінства прызвычаіліся, што мама і тата — ваеннаслужачыя, а таму працуюць шмат і дома бываюць позна. Калі ведаюць, што бацькі затрымліваюцца, і дома прыбяруць, і вячэру прыгатуюць. Адным словам, растуць добрымі памочнікамі. У выхаванні ўнукаў часам дапамагае бабуля.

Наталля Болбас прызнаецца, што тая акалічнасць, што муж і жонка працуюць у адной сферы, толькі станоўча ўплывае на іх адносіны. Наталля згадвае гады, праведзеныя ў дэкрэтных адпачынках, калі яна амаль заўсёды была з дзецьмі адна. Здаралася, на службе муж быў і днём, і ноччу. Часта яго не было дома і ў выхадныя, і ў святочныя дні. «Іншая жанчына, магчыма, не вытрымала б такога сямейнага жыцця, — кажа яна. — Але я добра ведала, што такое служба, таму з разуменнем ставілася да таго, што мужа часта не было дома».

Муж Наталлі Алег Анатольевіч — афіцэр запасу, аднак без справы не сядзіць. З нядаўняга часу працуе ў Мінску, з'яўляецца кіраўніком па ваенна-патрыятычным выхаванні ў адной са сталічных школ, якую, дарэчы, сам некалі заканчваў.

На базе 483-га асобнага батальёна аховы і абслугоўвання таксама функцыянуе ваенна-патрыятычны клуб «Праметэй». Школьнікі яго з задавальненнем наведваюць. Ім цікава дакрануцца да зброі: лепш патрымаць у руках сапраўдны аўтамат, чым цацачны. Тут ім расказваюць пра гісторыю нашай краіны, магчымасці сучаснай арміі.

«Па-першае, гэта добрая форма зацікавіць дзяцей, — лічыць Наталля. — Па-другое, многія з іх чамусьці не хочуць наведваць спартыўныя секцыі, шмат часу праводзяць у тэлефонах. Аднак жывыя зносіны нічым не заменіш. Тут дзяцей вучаць дысцыпліне, выбудоўваць камунікацыю з равеснікамі і старэйшымі таварышамі. І галоўнае, мы павінны любіць сваю Радзіму, мы проста абавязаны гэта рабіць. І калі мы з ранняга дзяцінства не патлумачым гэта дзецям, то многае страцім. А хочацца, каб у іх была светлая будучыня, блакітнае неба над галавой. Пры гэтым яно павінна быць чыстым».

Вераніка КАНЮТА.
Фота Кацярыны УРБАН.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА
по продаже не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, в том числе не завершенных строительством жилых домов, сроки консервации и завершения строительства которых истекли, с одновременной продажей земельных участков в частную собственность

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел. (0212) 42-60-11

Лот № 1. Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом (процент готовности – 12 %, площадь застройки – 67 кв. м, фундамент – блоки фундаментные) и земельный участок с кадастровым № 240100000001009989 площадью 0,0999 га в частную собственность для строительства и обслуживания жилого дома по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Казимира Малевича, 44.
Начальная цена предмета аукциона (в т. ч. не завершенный строительством жилой дом / земельный участок), руб.: **20 364,65** (4580,45 / 15 784,20) бел. руб.
Задаток: 2036,46 бел. руб. Удельный вес стоимости не завершенного строительством жилого дома в начальной цене предмета аукциона – 22,49 %

Лот № 2. Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом (процент готовности – 6 %, фундамент – сваи, железобетон; площадь застройки – 73 кв. м,) и земельный участок с кадастровым № 240100000001010865 площадью 0,0941 га в частную собственность для строительства и обслуживания жилого дома по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Фестивальная, 6. Ограничения (обременения) прав: водоохранные зоны водных объектов (р. Питомка) 0,0941 га.
Начальная цена предмета аукциона (в т. ч. незавершенный строительством жилой дом / зем. участок): **13 238,95** (2097,51 / 11 141,44) бел. руб.
Задаток: 1323,89 бел. руб. Удельный вес стоимости не завершенного строительством жилого дома в начальной цене предмета аукциона – 15,84 %

Лот № 3. Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом (площадь застройки – 65 кв. м, фундамент – бетон, процент готовности – 14 %), баня (фундамент – бетон, стены – бревенчатые, кровля – мет. чер., площадь застройки 26 кв. м), уборная (фундамент – кам. изд., стены – доска, кровля – рул., площадь застройки 1 кв. м), и земельный участок с кадастровым № 240100000002009002 площадью 0,1360 га в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пер. 1-й Дуговой, 4.
Начальная цена предмета аукциона (в т. ч. не завершенный строительством жилой дом / зем. участок): **30 869,26** (10 265,26 / 20 604,00) бел. руб.
Задаток: 3086,92 бел. руб. Удельный вес стоимости не завершенного строительством жилого дома в начальной цене предмета аукциона – 33,25 %

Лот № 4. Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом (процент готовности – 7 %, фундамент – бетон, площадь застройки – 77 кв. м) и земельный участок с кадастровым № 221284800601000270 площадью 0,0897 га в частную собственность для строительства и обслуживания жилого дома по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Въездная, 8.
Начальная цена предмета аукциона (в т. ч. незавершенный строительством жилой дом/зем. участок): **18 425,67** (4836,12 / 13 589,55) бел. руб.
Задаток: 1842,56 бел. руб. Удельный вес стоимости не завершенного строительством жилого дома в начальной цене предмета аукциона – 26,25 %

Лот № 5. Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом (процент готовности – 11 %, фундамент – бетон; площадь застройки – 119 кв. м) и земельный участок с кадастровым № 221284800601000266 площадью 0,0898 га в частную собственность для строительства и обслуживания жилого дома по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Въездная, 6.
Начальная цена предмета аукциона (в т. ч. незавершенный строительством жилой дом / зем. участок): **19 893,68** (6288,98 / 13 604,70) бел. руб.
Задаток: 1989,36 бел. руб. Удельный вес стоимости не завершенного строительством жилого дома в начальной цене предмета аукциона – 31,61 %

Лот № 6. Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом (процент готовности – 6 %, фундамент – блоки железобетонные; площадь застройки – 80 кв. м), баня (фундамент – бетон, стены – бревно, кровля – лист асб/ц, полы-доска; наружная площадь 19 кв. м), уборная (стены – доска, кровля – лист асб/ц, полы – дерев., площадь застройки 1 кв. м, и земельный участок с кадастровым № 240100000003003120 площадью 0,1490 га в частную собственность для строительства и обслуживания жилого дома по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пер. Заречный, 11. Ограничения (обременения) прав: земли, находящиеся в охранных зонах линий связи и радиофикации, 0,0115 га.
Начальная цена предмета аукциона (в т. ч. не завершенный строительством жилой дом / зем. участок): **34 829,09** (8515,69 / 26 313,40) бел. руб.
Задаток: 3482,90 бел. руб. Удельный вес стоимости не завершенного строительством жилого дома в начальной цене предмета аукциона – 24,45 %

Лот № 7. Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом (процент готовности – 14 %, фундамент – бетон; площадь застройки – 19 кв. м) и земельный участок с кадастровым № 240100000002007567 площадью 0,0946 га в частную собственность для строительства и обслуживания жилого дома по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пер. 3-й Сквозной, 14.
Начальная цена предмета аукциона (в т. ч. не завершенный строительством жилой дом / зем. участок): **14 989,34** (657,44/14331,90) бел. руб. **Задаток: 1498,93** бел. руб. Удельный вес стоимости не завершенного строительством жилого дома в начальной цене предмета аукциона – 4,39 %

Лот № 8. Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом с инв. № 200/U-102123 (срок консервации истек), наименование – незавершенное законсервированное капитальное строение, назначение – здание неустановленного назначения (процент готовности – 12 %, фундамент – бетон, площадь застройки – 130 кв. м) и земельный участок с кадастровым № 240100000001009997, площадью 0,0997 га в частную собственность для строительства и обслуживания жилого дома по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Малиновая, 39.
Начальная цена предмета аукциона (в т. ч. не завершенный строительством жилой дом / зем. участок): **24 976,00** (9223,40 / 15752,60) бел. руб.
Задаток: 2 497,60 бел. руб. Удельный вес стоимости не завершенного строительством жилого дома в начальной цене предмета аукциона – 36,93 %

Лот № 9. Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом (процент готовности – 11 %, фундамент – бетон; площадь застройки – 133 кв. м) и земельный участок с кадастровым № 240100000002007267 площадью 0,0940 га в частную собственность для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома) по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Хуторская, 8.
Начальная цена предмета аукциона (в т. ч. незавершенный строительством жилой дом / зем. участок): **20398,24 (6157,24/14 241,00) бел. руб.**
Задаток: 2039,82 бел. руб. Удельный вес стоимости не завершенного строительством жилого дома в начальной цене предмета аукциона – 30,19 %

Лот № 10. Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом (процент готовности – 40 %, фундамент – бетон, стены – блоки газосиликатные, перекрытие – плита ж/б, крыльцо; площадь застройки – 162 кв. м) и земельный участок с кадастровым № 240100000001010738 площадью 0,1000 га в частную собственность для строительства и обслуживания жилого дома по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Магистральная, 44. Ограничения (обременения): водоохранные зоны водных объектов (р. Питомка), 0,0099 га.
Начальная цена предмета аукциона (в т. ч. не завершенный строительством жилой дом/зем. участок): **42716,55** (25776,55 / 16940,00) бел. руб.
Задаток: 4271,65 бел. руб. Удельный вес стоимости не завершенного строительством жилого дома в начальной цене предмета аукциона – 60,34 %

Дата, время и место проведения аукциона: 09.04.2024 в 15.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга».
Срок внесения задатка и приема документов: с 8.30 11.03.2024 до 17.30 08.04.2024 в рабочие дни по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Задаток перечисляется на р/с: BY14AKBB36423020002802000000 ОАО «АСБ «Беларусбанк», БИК AKBBBY21200, УНП 300200386, код операции: 40901 (перечисление гарантийного взноса), получатель платежа: Витебский горисполком.
Условия для победителя аукциона либо единственного участника: в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся: внести плату за предмет аукциона, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения; в течение 2 месяцев со дня утверждения протокола аукциона обратиться за государственной регистрацией права на земельный участок в РУП «Витебское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру»; получить в установленном порядке разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и строительство объекта и разработать проект на строительство объекта в срок, не превышающий 6 месяцев; к строительству жилого дома приступить после согласования в установленном порядке проектной документации; осуществить строительство объекта в сроки, установленные действующим законодательством. Назначение зем. участков в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания одноквартирного (блокированного) жилого дома), обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме).
Инженерные коммуникации и сооружения на земельных участках отсутствуют. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории устанавливаются проектной документацией

Аукцион проводится в порядке, установленном Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 № 220.

Для участия в аукционе приглашаются граждане Республики Беларусь, негосударственные юридические лица Республики Беларусь, консолидированные участники (двое и более граждан Республики Беларусь, негосударственных юридических лиц Республики Беларусь), которые в установленный в извещении срок подают заявление об участии в аукционе с указанием предмета аукциона, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка, заключают с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Представляются: гражданином РБ – копия документа, удостоверяющего личность; представителем гражданина РБ – доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юр. лица РБ доверенность, выданная юр. лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица без нотариального засвидетельствования, копии документов, подтверждающих гос. регистрацию юр. лица, документ с указанием банковских реквизитов юр. лица; консолидированными участниками – оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе и доверенность. Аукцион состоится при наличии не менее 2 участников в отношении каждого предмета аукциона. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Информация об окончательных суммах затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходах, связанных с изготовлением и представлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, письменно доводится до сведения участников до начала проведения аукциона. Затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением документации, необходимой для его проведения, перечисляются на р/с, указанный в протоколе аукциона. Всем участникам предоставляется право ознакомления с документацией, а также возможность осмотра на местности предмета аукциона.
Конт. тел.: (0212) 24-63-12, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru; www.marketvit.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона/ оператор	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. www.ipmtorgi.by
Продавец	ООО «Прима», 213410, Могилёвская область, г. Горки, ул. Мира, д. 14

Предмет электронных торгов: имущество (бывшее в употреблении), расположенное по адресу: Могилёвская область, г. Горки, ул. Мира, д. 14

Лот №	Наименование	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб.
1	**Грузовой специальный MAN TGS 28.480 (установка дробильная)** (2009 г. в.), р/зн. АЕ 2379-6, № кузова WMA84SZZ0AL058083	600 000,00
2	**Грузовой специальный сортиментовоз MAZ 6303 A8** (2009 г. в.), р/зн. АА 4243-6, № кузова Y3M6303A890000513	96 000,00
	Прицеп-сортиментовоз MAZ 837810-022 (2010 г. в.), р/зн. А1387 А-6, № кузова Y3M837810A0012975	

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов перечисляется в белорусских рублях на счет BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBBY2X; ОКПО 37853865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191224638

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней со дня завершения электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов, установлены регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение **3 %** (по лоту № 1) и **6 %** (по лоту № 2) от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 19.12.2023 г.

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 20.03.2024 г. с 11.00 до 13.00
Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются по **19.03.2024 г.** до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by.

Контактные данные	**Тел.: +375 (17) 373 21 33; +375 (44) 704-92-06. E-mail: info@ipmtorgi.by**

Приорбанк RBI Group

«ПРИОРБАНК» Открытое акционерное общество,
220002, г. Минск, ул. В. Хоружей, 31А,

извещает своих акционеров, что 29 марта 2024 года в 10:00 состоится годовое Общее Собрание акционеров банка

Годовое Общее Собрание акционеров (далее – Собрание) будет проводиться в очной форме по адресу: г. Минск, ул. Сторожовская, 15, большой конференц-зал гостиницы «Беларусь».

Орган, созывающий Собрание – Наблюдательный Совет «Приорбанк» ОАО.

Лица, имеющие право на участие в Собрании, имеют право ознакомиться с информацией (документами), подлежащей предоставлению при подготовке к проведению Собрания, за 20 дней до начала Собрания в Центральном офисе «Приорбанк» ОАО по адресу: г. Минск, ул. В. Хоружей, 31А в рабочие дни банка по графику: в понедельник-четверг с 09:00 до 17:00, в пятницу с 09:00 до 16:00, а 29.03.2024 – по месту проведения Собрания.

Список лиц, имеющих право на участие в Собрании, составляется на основании реестра владельцев акций «Приорбанк» ОАО по состоянию на 05.03.2024.

Регистрация лиц, имеющих право на участие в Собрании, будет осуществляться 29 марта 2024 года с 8:30 до 9:45 по месту проведения Собрания при предъявлении ими документов, подтверждающих их личность и полномочия, путем внесения сведений об участнике в автоматизированную информационную систему регистрации участников Собрания и составления списка лиц, зарегистрировавшихся для участия в Собрании, содержащего подписи этих лиц.

При регистрации акционеры предъявляют документ, удостоверяющий личность, представители акционеров предъявляют документ, удостоверяющий личность, и подтверждают свои полномочия надлежащим образом оформленной доверенностью (руководители юридических лиц-акционеров – документом, подтверждающим служебное положение).

Повестка дня Собрания:
1. Об отчете Наблюдательного Совета банка за 2023 год.
2. Об отчете Правления о работе банка за 2023 год.
3. О рассмотрении заключения Ревизионной комиссии по результатам проведения ревизии за 2023 год. Об утверждении годовых отчетов, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности за 2023 год; распределении прибыли за 2023 год с учетом заключения Ревизионной комиссии и аудиторского заключения.
4. Об установлении размера дивидендов и срока их выплаты.
5. Об избрании членов Ревизионной комиссии «Приорбанк» ОАО.
6. Об избрании членов Наблюдательного Совета «Приорбанк» ОАО.

Наблюдательный Совет, Правление «Приорбанк» ОАО

Лицензия на осуществление банковской деятельности НБ РБ № 12 от 13.02.2024 года. УНП 100220190.

Уважаемые акционеры ОАО «Рапс»

29 марта 2024 года
состоится годовое общее собрание акционеров

ОАО «Рапс»,

расположенного по адресу: Минская обл., Минский район, 223014, аг. Крупица, ул. Садовая, д. 20

Собрание пройдет по адресу: Минская обл., Минский район, аг. Крупица, ул. Садовая, д. 20, административное здание ОАО «Рапс», первый этаж, актовый зал

Повестка дня собрания:
1. Отчет о работе наблюдательного совета в 2023 году.
2. О финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2023 году и основных направлениях деятельности Общества на 2024 год.
3. О результатах аудиторской проверки и проверки ревизионной комиссией финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2023 год.
4. Утверждение годового отчета и баланса Общества.
5. О распределении прибыли, остающейся в распоряжении предприятия (покрытии убытков), и выплате дивидендов за 2023 год. Утверждение направлений использования прибыли, остающейся в распоряжении предприятия на 2024 год и 1-й квартал 2025 года.
6. Об избрании членов наблюдательного совета Общества.
7. Об избрании ревизионной комиссии Общества.
8. Утверждение размера вознаграждения членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: Минская обл., Минский район, аг. Крупица, ул. Садовая, 20, с 7 марта 2024 года по 28 марта 2024 года с 14.00 до 16.00 в кабинете бухгалтерии либо 29 марта 2024 года по месту проведения собрания.

Регистрация участников собрания – с 10.00 до 11.00 по месту проведения собрания.

Начало работы собрания – 29 марта 2024 г. в 11.00.

Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию реестра на 1 марта 2024 года.

Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру общества – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность, заверенную в установленном порядке!

Справки по тел.: 8 (017) 5166846, 8 (017) 5166824.

Наблюдательный совет ОАО «Рапс».

УНП 600068480

Сведения о результатах проведения РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«КАРТА УДАЧИ»

Организатор рекламной игры: Общество с ограниченной ответственностью «Мятные мысли». УНП 193671223, 220067, г. Минск, ул. Владислава Сырокомли, д. 7, пом. 126 (вн. 258)

Наименование рекламной игры: «Карта удачи».

Территория проведения рекламной игры: Республика Беларусь.

Срок начала и окончания рекламной игры: игра проводится с 20 декабря 2023 года по 14 марта 2024 года.

Сведения о государственной регистрации рекламной игры: игра зарегистрирована в Министерстве антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь (свидетельство о государственной регистрации № 4388 от 12 декабря 2023 года).

Сведения о количестве участников рекламной игры: в игре приняли участие 1 197 (одна тысяча сто девяносто семь) человек.

Сведения о розыгрыше призового фонда: призовой фонд (4 приза), общий размер которого составляет 52 939,24 (пятьдесят две тысячи девятьсот тридцать девять) белорусских рублей 24 копейки разыгран полностью.

СПИСОК ПОБЕДИТЕЛЕЙ:

Главный приз – Денежный приз 30 000 BYN + Денежная сумма для оплаты комиссии банка в размере 769,23 BYN + Денежная сумма для оплаты подоходного налога в размере 4 569,91 BYN.

1. Масалыго Илья Александрович

Приз № 1 – Денежный приз 5 000 BYN + Денежная сумма для оплаты комиссии банка в размере 128,21 BYN + Денежная сумма для оплаты подоходного налога в размере 738,49 BYN.

1. Корнилова Ольга Валерьевна
2. Бондаренко Ирина Владимировна
3. Панасевич Александр Эдуардович

Поздравляем победителей!

Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры 8 033 350 11 10 ежедневно с 10.00 до 17.00.

ИНДУСТРИЯ ИННОВАЦИЙ юридическая компания

- Взыскание задолженности
- Проведение торгов
- Ликвидация
- Юридические услуги

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ В ФОРМЕ АУКЦИОНА

Организатор аукциона, аукционист	ООО «Индустрия Инноваций», г. Минск, Старовиленский тракт, д. 10, пом. 4Н. Сайт в интернете: www.iin.by
Собственник имущества	ООО «ЛИК-ПАРК», УНП 391279139, 220062, г. Минск, пр-т Победителей, д. 141-59, пом. 82
Продавец	Ликвидатор ООО «ЛИК-ПАРК» ООО «Правовая компания «АльтЮрКом», УНП 191343750, 220099, г. Минск, ул. Казинца, д. 11А, оф. Б813

Предмет аукциона

№	Наименование	Начальная цена, бел. руб. без НДС
1	**Грузовой седельный тягач DAF FT XF 105.460**	159 000,00
2	**Полуприцеп фургон тентовый WIELTON NS 3S**	41 100,00

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY48OLMP30123000945640000933 в ОАО «Белгазпромбанк», БИК OLMPBY2X, УНП 291442411, получатель платежа **– ООО «Индустрия Инноваций»**

Шаг аукциона – 5 % от начальной цены лота

Порядок оформления участия в аукционе, условия участия и порядок проведения аукциона, информация об имуществе размещены в открытом доступе на официальном сайте ООО «Индустрия Инноваций» www.iin.by

Срок заключения договора купли-продажи: не позднее 5 (пяти) рабочих дней после аукциона

Условия оплаты предмета аукциона: не позднее 15 (пятнадцати) календарных дней после аукциона. Переход права собственности – после полной оплаты Имущества

Аукцион проводится в соответствии с Регламентом организации и проведения публичных торгов в форме аукциона по реализации имущества и имущественных прав ООО «Индустрия Инноваций», размещенном по адресу: https://iin.by

Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся повысить начальную цену предмета аукциона на 5 %, обязан возместить организатору аукциона затраты на их проведение и оплатить аукционисту вознаграждение в размере **3 % от цены продажи лота, в случае, если цена продажи лота составит до 100 тыс. белорусских рублей, 2 % от цены продажи лота в случае, если цена продажи лота составит от 100 тыс. до 500 тыс. белорусских рублей в течение 3 (трех) рабочих дней** после проведения аукциона

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов, но не позднее чем за 3 дня до наступления даты проведения аукциона

Дата и время проведения аукциона: 08.04.2024, начало аукциона – 10.00, окончание аукциона – 16.00, по адресу: 220002, г. Минск, Старовиленский тракт, д. 10, пом. 4Н. Заявки на участие в аукционе принимаются **с 07.03.2024 по 05.04.2024 г. до 16.00**

Контактные данные	**Тел.: +375 17-300-90-03; +375 (29) 671-83-95; e-mail: e.pinchuk@iin.by**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ВТОРЫХ ПОВТОРНЫХ ПУБЛИЧНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ (АУКЦИОНА)

Аукцион состоится 19.03.2024, начало – 10.00, окончание – 16.00 на электронной торговой площадке (далее – ЭТП) iintorgi.by. Время приема заявок: с 07.03.2024 09.00 до 18.03.2024 г. 17.00

Организатор аукциона, оператор ЭТП: ООО «Индустрия Инноваций», г. Минск, Старовиленский тракт, д. 10, пом. 4Н, iin.by, iintorgi.by

Продавец: ООО «Антал-Солигорск», УНП 690561810, Минская область, Солигорский район, г. Солигорск, ул. Октябрьская, дом 48, каб. 34

Информация о предмете

(8 изолированных помещений (квартир), расположенных по адресу: г. Солигорск, ул. Строителей, д. 53)

и порядке проведения электронных торгов, в том числе об оформлении участия в торгах, определении лица, выигравшего торги, а также сведения о начальной и минимальной ценах указаны в ранее опубликованном извещении о проведении публичных электронных торгов (аукциона) в газете «Звязда» № 34 от 17.02.2024 (30168), стр. 10, а также на сайте ЭТП iintorgi.by

Контакты: тел.: +375 17-300-90-03; +375 (29) 671-83-95; e-mail: e.pinchuk@iin.by

---

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ЭЛЕКТРОННОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1607. УНП 191021390
Продавец	Гражданин РБ Ковалевич С.Н., Минская обл., Минский р-н, аг. Сеница, ул. Высокая, д. 25. Тел. +375 29 222 40 85
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. УНП 191224638 (**www.ipmtorgi.by**)

Предмет электронного аукциона

Административное здание

598,6 кв. м (133/С-14841),

Брестская обл., Лунинецкий р-н, г. Лунинец, ул. Победы, 5

***Сведения о земельном участке*: пл. 0,2117 га,** предоставлен на праве аренды (срок действия: по 18.12.2063) для обслуживания административного здания

Начальная цена лота (без НДС) – 210 000,00 бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, БИК BELBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов: оплата должна быть произведена в течение **10 (десяти)** рабочих дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом торговой площадки «ИПМ-Торги» (www.ipmtorgi.by). Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, **штрафные санкции** прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, которое является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы». Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить **вознаграждение организатору торгов 4 %** от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 11.04.2024 с 11.00 до 12.00.

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов.

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 10.04.2024 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-310-36-37; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

---

29 марта 2024 года в 10.30

ЗАО «На Уманской»

проводит общее собрание акционеров по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, 55.

Регистрация лиц, имеющих право на участие в общем собрании акционеров Общества, будет осуществляться в день проведения собрания по месту его проведения, с 10.00 до 10.30.

Форма проведения общего собрания акционеров Общества – очная, форма голосования по всем вопросам повестки дня – открытая. С собой необходимо иметь паспорт.

Наблюдательный совет.

УНП 101085067

Информация о формировании реестра владельцев ценных бумаг

Полное наименование и местонахождение акционерного общества	Закрытое акционерное общество «На Уманской», г. Минск, пр-т Дзержинского, 55
Наименование уполномоченного органа акционерного общества и дата принятия им решения, в соответствии с которым осуществляется формирование реестра акционеров	Наблюдательный совет ЗАО «На Уманской» 07.03.2024 г.
Дата, на которую осуществляется формирование реестра акционеров	07.03.2024 г.

УНП 101085067

Наблюдательный совет

ИНДУСТРИЯ ИННОВАЦИЙ юридическая компания

- Взыскание задолженности
- Проведение торгов
- Ликвидация
- Юридические услуги

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПУБЛИЧНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ (АУКЦИОНА)

Организатор публичных торгов (аукциона)	ООО «Индустрия Инноваций», г. Минск, Старовиленский тракт, д. 10, пом. 4Н. Сайты в интернете: www.iin.by, https://iintorgi.by
Продавец	ОАО «Беларусьрезинотехника», УНП 700069297, 213829, Могилевская область, г. Бобруйск, ул. Минская, д. 102

Третьи повторные публичные торги (аукцион) в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по делу № 15-11/Б/2019 в экономическом суде Могилевской области. Ранее опубликованное извещение о проведении публичных электронных торгов (аукциона) опубликовано 14.02.2024 в газете «Звязда» № 31 (30165), стр. 6

Предмет публичных торгов (аукциона)

№	Наименование (назначение), адрес	Начальная цена, с НДС, бел. руб.	Минимальная цена, с НДС, бел. руб.
1	Помещение 3-го и 4-го этажей, место расположения: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102/4-2	523 320,00	149 520,00
2	Помещение кладовой, место расположения: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102/4-5	3 528,00	1 008,00
3	Участок ремонта тары, корпус № 79А, место расположения: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102Д/3	116 844,00	33 384,00
4	Насосная при 3-секционной градирне, корпус № 69Б, место расположения: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102Д/6	134 904,00	38 544,00
5	2-секционная градирня подземного железобетона, корпус № 69В, место расположения: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102Д/4	256 200,00	73 200,00
6	3-секционная градирня, корпус № 69А, место расположения: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102Д/5	199 920,00	57 120,00

Задаток 10 % от начальной цены предмета публичных торгов (аукциона) в белорусских рублях перечисляется на р/с BY48OLMP30123000945640000933 в ОАО «Белгазпромбанк», БИК OLMPBY2X, УНП 291442411, получатель платежа **– ООО «Индустрия Инноваций»**

Шаг электронных торгов – 5 % от начальной цены лота. В случае отсутствия ставок участников торгов начальная цена торгов поэтапно снижается равными долями 5 (пять) раз до минимальной цены или до момента совершения ставок участниками торгов.

Условия участия и порядок проведения публичных торгов (аукциона) размещены в открытом доступе на официальном сайте электронной торговой площадки «Индустрия Инноваций – Торги» https://iintorgi.by, и на официальном сайте ООО «Индустрия Инноваций» www.iin.by

Срок заключения договора купли-продажи: не позднее 10 (десяти) календарных дней со дня подписания протокола о результатах торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов: не позднее 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения торгов. Переход права собственности – после полной оплаты Имущества, с момента государственной регистрации перехода права собственности органом, осуществляющим государственную регистрацию недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним

Торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «Индустрия Инноваций – Торги», размещенном по адресу: https://iintorgi.by

Победитель публичных торгов (аукциона), либо единственный участник публичных торгов (аукциона), согласившийся повысить начальную цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить аукционисту торгов вознаграждение в размере **2 % от цены продажи лота, в случае, если цена продажи лота составит до 500 тыс. белорусских рублей, 1 % от цены продажи лота в случае, если цена продажи лота составит свыше 500 тыс. белорусских рублей в течение 3 (трех) рабочих дней** после проведения публичных торгов (аукциона)

Организатор публичных торгов (аукциона) имеет право снять предмет аукциона с торгов, но не позднее чем за 3 дня до наступления даты проведения торгов (аукциона)

Дата и время проведения торгов (аукциона): 21.03.2024, начало торгов – 10.00, окончание торгов – 16.00, электронные торги продлеваются на 3 минуты с момента поступления последней ставки, если ставка сделана менее чем за 3 минуты до времени окончания торгов. Заявки на участие в публичных торгах (аукционе) принимаются с 07.03.2024 по 20.03.2024 г. до 16.00

Контактные данные	**Тел.: +375 17-300-90-03; +375 (29) 671-83-95; e-mail: e.pinchuk@iin.by**

Информация о проведении открытого аукциона 11 апреля 2024 г. на право аренды земельного участка

Организатор аукциона:

Смолевичский районный исполнительный комитет, 222201, г. Смолевичи, ул. Советская, д. 125

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь (га)	Целевое назначение	Срок аренды	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)
1	Минская область, Смолевичский район	624880000001002568	0,9	Для строительства и обслуживания производственной базы	99 лет	12 577,50
2	Минская область, Смолевичский район, Усяжский сельсовет, в районе аг. Курково	624885600003000382	0,4878	Для строительства и обслуживания производственно-складских зданий	99 лет	5 792,63
3	Минская область, Смолевичский район, Пекалинский сельсовет, аг. Слобода	624883604601000541	0,0366	Для строительства и обслуживания торгового павильона	99 лет	621,29
4	Минская область, Смолевичский район, Пекалинский сельсовет, в районе д. Черница	624883600001000083	0,2004	Для строительства и обслуживания производственной базы	99 лет	2 084,16

Аукцион состоится 11 апреля 2024 г. в 15.00 в Смолевичском районном исполнительном комитете по адресу: г. Смолевичи, ул. Советская, д. 125, зал заседаний.

Извещения о проведении аукциона размещены на сайтах: Государственного комитета по имуществу: https://au.nca.by/, http://rlt.by/ru, Смолевичского райисполкома: isp@smolevichi.gov.by, на сайте Минского областного исполнительного комитета.

УНП 600014139

Крынічка

Ведучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Рыхтуем бульбу да пасадкі

Адзін з этапаў атрымання добрага ўраджаю — правільная падрыхтоўка насеннага матэрыялу і яго пасадка.

Папярэднікі

Захаванне правіл севазвароту знікае заражанасць шкоднікамі (каларадскі жук, нематода, драцянік); верагоднасць захворванняў (фітафтора, чорныя шолудзі, рак).

Найлепшыя папярэднікі бульбы: бабовыя, сідэраты, агуркі, гарбуз, кабачок, патысоны, цыбуля, часнок.

Найгоршыя папярэднікі бульбы: памідор, перац, баклажан, сланечнік, капуста.

Да пасадкі бульбы, для насычэння глебы фосфарам і азотам, у якіх вельмі мае патрэбу бульба, высадзіце сідэраты-бабовыя: гарох, лубін, віку. Зрабіць гэта трэба адразу пасля раставання снегу, каб да часу пасадкі бульбы ўтварылася карысная мульча.

Пасля збору ўраджаю бульбы засейце ўчастак сідэратам — аўсом, які з'яўляецца культурай з выдатнай абаронай ад грыбка і натуральным дэзынфектарам. Скасіць авёс трэба да першых замаразкаў, перакапаць участак на невялікую глыбіню. Да вясны арганіка, якая застанецца ад аўса, стане выдатным натуральным угнаеннем.

Як прарошчваць

Калі вы высадзіце непадрыхтаваную бульбу ў глебу, то яна дасць першыя ўсходы толькі праз месяц. Менавіта для паскарэння працэсаў росту бульбачку неабходна прарасціць перад пасадкай. Гэта робіцца для таго, каб запусціць біялагічныя працэсы росту і атрымаць ранніе і здаровыя ўсходы, адбракаваць хворыя бульбіны пасля зімовай спячкі.

Для пачатку неабходна перабраць насенную бульбу, выдаліўшы клубні з гнілатой, з ніткападобнымі парасткамі.

Даставаць бульбу на прарошчванне перад пасадкай у залежнасці ад таго, які спосаб для гэтага вы выбралі, трэба ў тэрмін ад трох дзён да месяца. Прарошчванне бывае сухім, вільготным і камбінаваным, і адпаведна тэрміны таксама адрозніваюцца. Яшчэ існуе спосаб прагравання бульбы (экспрэс-метад).

Сухое прарошчванне на святле

Тэрміны прарошчвання ў сярэднім — месяц (ад 18 да 40 дзён).

Умовы: святло і вытрымка тэмпературы. На святле ўтворацца першыя парасткі з зачаткавымі карэньчыкамі і лісцем, бульба пазелянее (утворыцца саланін). Такім чынам бульба атрымлівае імунітэт да захворванняў.

Для гэтага трэба насенную бульбу раскласці па скрынях або на падлозе ў адзін пласт (максімум два) або падвесіць у сетках-авоських. Важна рэгулярна сачыць за тым, каб святло трапляла на ўсю паверхню кожнай бульбіны. Таму іх трэба рэгулярна пераварочваць. У першыя дзесяць дзён тэмпература павінна быць каля +20 °С (для абуджэння і актывацыі вочак), затым не вышэй за +15 °С (для таго, каб парасткі не перарасліі). Выдатныя парасткі — тоўстыя, цёмныя, кароткія.

Вільготнае прарошчванне ў цемры

Тэрміны ў сярэднім ад аднаго да дзвюх тыдняў (ад 7 да 15 дзён).

Бульбу выкласці ў скрыні і перасыпаць вільготным пілавіннем або перагноем, часам ужываюць торф.

Умовы: цемра і тэмпература ў межах +12—15 °С. Важна падтрымліваць вільготнасць матэрыялу (звычайнай палівачкай з сітам), якім перакладзена бульба. Перавага гэтага спосабу ў тым, што бульбіны даюць парасткі з развітымі карэньчыкамі. Усходы ў гэтым выпадку з'явяцца раней. Яшчэ важна сачыць за тым, каб карэньчыкі не пачалі пераплятацца, і не зацягвацць тэрміны. Калі высадка немагчымая па ўмовах надвор'я, то затармазіць працэсы дапаможа паніжэнне тэмпературы.

Камбінаванае прарошчванне

Тэрміны ў сярэднім — месяц (ад 30 да 40 дзён). Спосаб дазваляе стварыць імунітэт на святле і дужыя карэньчыкі на парастках. Першыя тры тыдні насенне трымаць на святле, затым, пасля ўтварэння парасткаў, дзесяць дзён у цемры, з вільготным субстратам.

Праграванне

Тэрміны — за 4 дні да пасадкі, калі часу зусім у абрэз. Вынятыя са склепа клубні ў стане фізіялагічнага спакою трэба перабраць і «абудзіць». Гэта робіцца шляхам паступовага нарошчвання тэмпературы, у якім знаходзяцца бульбіны для пасадкі. Першыя два дні бульбіны трымаць пры +12—15 °С, і яшчэ два дні +25—30 °С.

Апрацоўка клубняў перад пасадкай

Апрацоўка неабходна для абеззаражання, стымуляцыі росту і абароны ад хвароб і шкоднікаў.

● Абеззаражанне. Робіцца альбо да прарошчвання, альбо за два дні да пасадкі. Забяспечвае абарону ад хвароб і шкоднікаў. Звычайна яго праводзяць растворам меднага купарвасу. На 10 літраў раствору бяруць запалкавую каробку і дадаюць крыху марганцоўкі. Замачыць клубні на дзве хвіліны перад пасадкай.

Арганічны спосаб абеззаражання — попел. Прыемны бонус — попел яшчэ і ўзбагачае мікраэлементамі. Самы просты спосаб выкарыстоўваць попел — вываляць бульбіны ў ім падчас пасадкі.

● *Стымуляцыя росту.* Бульба апрацоўваецца за два дні да пасадкі пакупнымі біястымулятарамі.

● *Абарона ад шкоднікаў.*

Апрацоўка вырабляецца спецыяльнымі інсектыцыднымі і фунгіцыднымі прэпаратамі паводле прыкладзеных інструкцый.

15 ЛЮТАГА Даты Падзеі Людзі

У краіне

1502 год — кароль Аляксандр Ягелончык наведаў Мінск і зацвердзіў тут абацтва, створанае некалькі гадамі раней яго жонкай Ганнай на базе кляштара базыльян і падараванага кляштару маёнтка Трасцянец.

1912 год — нарадзіўся Тарас Хадкевіч (в. Шайцерава, цяпер у Верхнядзвінскім раёне), беларускі пісьменнік, заслужаны работнік культуры Беларусі. Аўтар раманаў «Даль палявая», «Песня Дзвіны», зборнікаў апавяданняў «Дружба», «Сад у квецені» і іншых. Адзін з аўтараў кнігі «Мы раскажам пра Мінск».

1922 год — нарадзіўся (в. Слабодшчына Мінскага раёна) Вітольд Міхайлавіч Гінтаўт, савецкі танкіст-ас, Герой Савецкага Саюза. У гады Вялікай Айчыннай вайны ўдзельнік баёў на Калінінскім напрамку, пад Ржэвам, Курская бітва, вызвалення Украіны, Польшчы, Румыніі, баёў у Германіі. Вызначыўся ў баі пад Вінніцай (Украіна): знішчыў шэсць варожых танкаў, самаходную артылерыйскую ўстаноўку. Яго імем названа вуліца ў г. Мінску.

1924 год — была прынята пастанова ЦВК СССР «Аб аб'яднанні ў складзе Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі ўсіх тэрыторый Савецкага Саюза з большасцю беларускага насельніцтва» — першае ўзбуйненне БССР. У яе склад былі вернуты паветы Віцебскай, Гомельскай і Смаленскай губерняў з пераважна беларускім насельніцтвам.

У свеце

301 год — па ўказе рымскага імператара Канстанціна I Вялікага нядзеля абвешчана выхадным днём.

1876 год — Аляксандр Бэл атрымаў патэнт на тэлефон, які будзе прызнаны самым дарагім патэнтам у гісторыі.

1894 год — нарадзіўся Сяргей Лазо, герой Грамадзянскай вайны, савецкі военачальнік і дзяржаўны дзеяч, які прымаў актыўны ўдзел ва ўстанаўленні савецкай улады ў Сібіры і на Далёкім Усходзе. Імем Лазо названы вуліцы ў гарадах Баранавічы, Барысаў, Брэст, Віцебск, Мінск, Магілёў і іншых. У гады Вялікай Айчыннай вайны яго імя было прысвоена партызанскай брыгадзе і 20 партызанскім атрадам, якія дзейнічалі на акупаванай тэрыторыі Беларусі.

1924 год — нарадзіўся Абэ Коба (Каміфуса Абэ), японскі пісьменнік, доктар філалогіі, адзін з лідараў японскага пасляваеннага авангарду ў мастацтве. Асноўная тэма творчасці — пошук чалавекам уласнай ідэнтычнасці ў сучасным свеце. Па раманах «Жанчына ў пясках», «Чужы твар» і «Спаленая карта» ў 1960-х гадах рэжысёрам Хіросі Тэсігахарам былі знятыя кінафільмы.

Так гаварыў...

ЯНКА БРЫЛЬ:

«Каб усім паспачуваць, ахапіўшы сэрцам тое, што чуеш пра людскія беды і трагедыі, — сэрца патрэбна хіба такое ж, як сонца».

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.43	18.59	11.16
Віцебск —	7.34	18.47	11.13
Магілёў —	7.33	18.49	11.16
Гомель —	7.29	18.47	11.18
Гродна —	7.58	19.15	11.17
Брэст —	7.57	19.16	11.19

Месяц

Апошняя квадра 3 сакавіка.
Месяц у сузор'і Вадаліва.

Імяніны

Пр. Ірыны, Апанаса, Віктара, Івана, Іосіфа, Леаніда, Міхаіла, Пятра, Уладзіміра, Фёдара.
К. Феліцыты, Паўла, Тамаша.

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

ЗАЎТРА

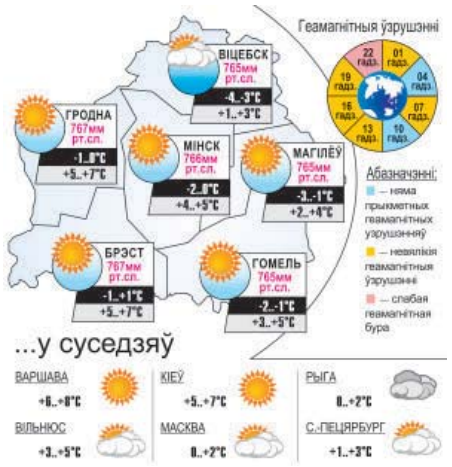

УСМІХНЕМСЯ

Ігнат прыходзіць да ўрача, той пытаецца:
— Што Вас турбуе?
— Грошы і жанчыны! Іх у мяне няма, а здароўе як у быка!

— Скажы, а што такое гламурная тусоўка?

— Ну гэта калі шматшмат людзей, кашулі ва ўсіх пакамечаныя, джынсы падраныя і на галовах усё тырчыць у розныя бакі.

— Я ж казаў, мы ўчора на гламурнай тусоўцы былі, а ты «выцвярэзнік, выцвярэзнік».

Наступны нумар газеты выйдзе 9 сакавіка.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27,

e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 38200000007667 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, праспект Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 10.901. Індэкс 63850. Зак. № 643.

Нумар падпісаны ў 19.30

6 сакавіка 2024 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12